

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 155)

27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 157-31/5893

27.11.1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmi Gazete’de yayımlanmış ve Anayasanın 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI (DESİYAB) KURULUŞUNA
MÜTEDAİR 13 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GEREKÇESİ
Umumî Gereççe

İleri bir hayat seviyesine erişebilmek için, tasarrufların Gayri Safi Millî Hasıla içindeki payını çoğaltmak; tasarrufları, fert başına düşen geliri artıracak verimli yatırımlara yöneltmek icap ettiği aşikârdır.

Daha yüksek bir iktisadî büyüme hızının, daha büyük bir tasarrufla gerçekleştirilebileceği bilincinde olan halkımız ve bilhassa yurt dışında çalışan işçilerimiz bu konuda ciddi bir gayret göstermekte ve fedakârlıklar yapmaktadırlar. Ancak, "müşterek teşebbüs fikrinin yeterince gelişmemiş ve sermaye piyasasının henüz kurulamamış olması" gibi sebepler ve verimli yatırım projelerinin tespiti veya hazırlanmasında karşılaşılan teknik engeller, söz konusu tasarrufların yatırımlara sevk edilmesini güçleştirmektedir. Bu durum yurt dışında çalışan işçilerimiz açısından daha mütebariz olup, büyük fedakârlıklar pahasına sağlanan tasarruflarının gereğince değerlendirilmesine mani olmaktadır. Yapılan araştırmalar, Türk işçileri arasında tasarruf temayülünün çok yüksek olduğunu, fakat tasarrufların verimli yatırım alanlarına yöneltilmesinde büyük güçlüklerle karşılaşıldığını ve bu tasarrufların gerek tasarrufu yapanlar gerekse Millî İktisat açısından icap ettiği şekilde değerlendirilemediğini göstermektedir.

Bunun yanı sıra, vatandaşlarımızın çalıştığı yabancı ülkelerde son yıllarda baş gösteren iktisadî ve sosyal inişafat ve bilhassa 1973 petrol krizi konunun önemini ve süratle çözümlenmesi gerektiğini açıkça ortaya koymuş, bu suretle de yurt dışında çalışan bir milyona yakın vatandaşımızın tasarrufunu bir an önce değerlendirecek müessir tedbirlerin alınması kesin bir zaruret haline gelmiştir.

Kaldı ki, Anayasamızın 41 inci maddesi, Devlete, "İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek, bu maksatla tasarrufları artırmak, yatırımları toplum yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek" vazifesini tahmil etmiş bulunmaktadır.

İşte Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası bütün bu ihtiyaçları karşılamak için kurulmakta ve işbu Kanun Hükmünde Kararname ile, 1877 sayılı Yetki Kanunu mucibince, vatandaşlarımızın tasarruflarını, ekonomik bir güç halinde birleştirerek millî kalkınma hedeflerine uygun ve yurt sathına yaygın kârlı ve verimli teşebbüslere, bilhassa sınıf yatırımlara tevcih etmek gayesine matuf tedbirler getirilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

KISIM - I

Umumî Hükümler

Madde 1. - Bu madde ile, 1877 sayılı Yetki Kanununda yer alan hükümler muvacehesinde bankanın kuruluşu ve hukukî bünyesi tespit edilmiş bulunmaktadır.

Madde 2. - Bu maddede kanun tekniğinin gerektirdiği tarifler yapılmıştır.

Madde 3, 4. - Bu maddeler ile bankanın, 1877 sayılı Yetki Kanunu ile tayin olunan gaye ve faaliyet konuları ifade edilmiş bulunmaktadır.

KISIM - II

Malî Hükümler

Madde 5. - "Kalkınma ve Yatırım Bankacılığı" mahiyeti gözönünde tutularak 5 inci maddenin (a) ve (b) fıkraları ile bankanın yararlanacağı kaynak ve fonlar tasrih edilmiş bulunmaktadır. Umumî Gerekçede belirtilen Anayasa emrinin ve millî menfaatlerimizin bir icabı olarak, yurt dışı tasarrufları hususiyetleri gözönünde tutularak bu madde tedvin edilmiş ve bankaya, yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını artıracak ve ortak yatırımlara yöneltecek "Döviz Tasarruf ve Yatırım Fonları" tesis etmek görevi tahmil olunmuştur.

Ancak; yine bu maddenin 2 nci fıkrasında işbu Fonda toplanacak meblağların, bankanın gayelerine uygun yatırımlara tevcih edilmesine kadar geçecek zaman zarfında, Merkez Bankası aracılı-

ğıyla dış döviz piyasalarında değerlendirilebilmesi imkânı tanınmış; bu suretle bu fonda birikecek dövizlerin hemen Türk parasına çevrilmesi halinde baş gösterecek enflasyonist baskılar bertaraf edilmek istenirken, aynı maddenin diğer fıkraları ile de yurt dışı tasarrufların kur farkları ve parasal dalgalanmalardan müteessir olmalarını önleyecek tedbirler tespit olunmuştur.

Madde 7. — Sermaye teşkilini gösteren bu madde, 1877 sayılı Yetki Kanunu mucibince tespit edilmiş bulunmaktadır.

Madde 8. — Bankaya icap ettiğinde kaynak sağlamak maksadı ile tahvil çıkarma selâhiyetini vermektedir.

Madde 9. — Bankanın Bütçe, Bilanço ve Netice Hesapları ile ilgilidir.

KISIM - III

İdare

Madde 10. — Bu maddenin (a) fıkrası ile İdare Meclisinin teşkil tarzı; (b) fıkrası ile İdare Meclisinin vazife ve selâhiyetleri; (c) fıkrası ile de İdare Meclisinin toplantı ve karar alma hususu tespit olunmuştur.

Madde 11, 12, 13. — Bu maddeler, Umum Müdür ve Umum Müdür Muavinlerinin tayin ve vazifelerini, 13 üncü madde ise banka faaliyetlerinin murakabesine müteallik bulunmaktadır.

KISIM - IV

Hak İmtiyaz ve Muafiyetler

Madde 14, 15, 16, 17. — Bu maddelerle, gayesi ve faaliyet konularının hususiyeti dikkate alınarak, bankanın sahip olmasında fayda mütalâa edilen hak imtiyaz ve muafiyetler; 1877 sayılı Yetki Kanunu mucibince tespit edilmiştir.

KISIM - V

Çeşitli Hükümler

Madde 18, 19, 20, 21. — 18 inci madde ile, 1877 sayılı Yetki Kanununun 3 üncü maddesinin (d) fıkrası mucibince hisse senetlerinin halka devri halinde, Umumi Heyet teşkili ve pay sahibi hususî şahısların İdare Meclisinde temsili ve İdare Meclisinin ibra ve murakabesi ile ilgili hukukî esaslar tespit olunmaktadır.

19, 20, 21 inci maddeler ile de; Banka İdare Meclisi Reis ve Üyeleri ile Personelinin teret ve istihdamına müteallik hükümler, bankanın Hazine Mülkiyetindeki gayrimenkullerden yararlanma şartları, bankaya karşı işlenecek suçlarla, banka personeli tarafından işlenecek suçların tabi olacağı Kanun Hükümleri belirtilmiştir.

Madde 22. — Bu maddede ise; banka kredilerinin kullanılmasında gözümlünde tutulacak osus ve öncelikler ile, halka devredilecek hisse senetlerine tanınacak kâr garantisine müteallik Yetki Kanununda yer alan hükümler ifade edilmiştir.

KISIM - VI

Geçici Hükümler ve Yürürlük

Geçici Madde 1. — Bu madde, bankanın gayesine varabilmesini kolaylaştırmak maksadı ile, Yetki Kanununda tespit olunmuş, kuruluş muamele ve muafiyetlerine mütedairdir.

Geçici Madde 2. — Bu maddede, 1877 sayılı Yetki Kanununa istinaden; bankanın kuruluşu ve en kısa zamanda faaliyete geçmesini temin etmek üzere, Hazine ve Bakanlıkla ilgili Kamu İktisadî Teşebbüsleri tarafından karşılanacak banka sermayesinin teşkil ve idare tarzına mütedair hükümler yer almıştır.

Geçici Madde 3. — Bu madde, kuruluş safhasında karşılaşılabilecek yerleşme güçlüklerini giderecek bir tedbir mahiyeti taşımaktadır.

Geçici Madde 4. — Bu maddenin (a) fıkrası bankanın hükmi şahsiyet iktisap edeceği tarihi tespit etmekte; (b) fıkrası ise İdare Meclisinin teşkiline kadar geçecek müddet zarfında faaliyetlerinin gecikmeksizin yürütülmesi maksadına matuf bulunmaktadır.

Madde 23, 24. — Bu niaddeler yürürlük hükümlerini ihtiva etmektedir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D.18/101-11165/08022

14.11.1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.’nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazete’de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ulusu

Başbakan

DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş. KURULUŞUNA İLİŞKİN 165 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME GEREKÇESİ

Türkiye’nin hızlı ve yurt sathına yaygın sanayileşmesi ile ekonomik kalkınmada etkin bir araç olarak kabul edilen; vatandaşlarımızın, özellikle yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarıyla gerçekleştirilen işçi şirketleri, 1970’li yılların başında hızla artmaya başlamıştır. Dünya’da “Türk Modeli” olarak anılan bu şirketlerin yönlendirilmesi ve desteklenmesi gereksinimi sonucu; 17.4.1975 tarih ve 877 sayılı Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye dayanılarak 11.11.1975 tarih ve 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Anonim Şirketi kurulmuştur.

DESİYAB, bugüne değin, bir kalkınma ve yatırım bankası olarak işlevlerini 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamedeki düzenlemeler doğrultusunda yerine getirmiştir. Ancak, 17.6.1982 tarihinde 2680 sayılı “Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi” amacıyla çıkarılmış ve bu amaç doğrultusunda, 2929 sayılı “İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında Kanun”, 20.5.1983 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş ve Kanun kapsamına giren İDT ve KİK’lerin büyük bir bölümünün kuruluşlarına ilişkin kanun hükmünde karar-nameler 28.10.1983 tarihli mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Kamu İktisadi Kuruluşlarının yeniden örgütlenmesi ve 28.6.1983 tarih ve 70 sayılı “Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” gözümlüne alınarak, DESİYAB’ın halen tabii olduğu 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de zorunlu değişiklikler yapılmış ve değişiklik tasarısı ekte sunulmuştur.

Değişiklik tasarısı hazırlanırken, bankanın görev ve yetkilerine açıklık getirilmesi ve kalkınma ve yatırım bankacılığıyla uyum sağladığı ölçüde İktisadi Devlet Teşekküllerine ilişkin düzenleme-lere uyulması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bankanın hukukî bünyesini düzenleyen bu maddenin yalnız ifade şekli değiştirilmiştir.

Madde 2. — Bu maddede KHK metninde sık sık kullanılan ibarelerin kısaltmaları verilmiştir.

Madde 3. — Temel özellikleri açısından 13 sayılı KHK’de öngörülen amaçları aynen korunan bankanın amaç ve faaliyet konuları daha açık bir şekilde ifade edilmiştir. Ancak, 70 sayılı “Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” gereğince mevduat kabul eden yatırım ve kalkınma bankaları, Bankalar Kararnamesinin tüm maddelerine tabi tutulduğu takdirde DESİYAB’ın işlevlerini tam olarak yerine getirmesi mümkün olmayacağından; bankanın faaliyet konuları arasına mevduat kabul edebilmesi alınmamıştır.

Bankanın portföyünde bulunan iştiraklerine ait hisse senetlerinin satışında bir teşvik unsuru sağlamak amacıyla, satılan hisse senetlerini geri alma ve kâr garantisi verme yetkisi eklenmiştir. Böylece, banka, iştiraklerine ait hisse senetlerini satarken, bunları istendiği zaman nakde çevirecek ve satışları teşvik ederek ana amaçlarından biri olan sermaye piyasasının gelişmesine yardımcı olmayı gerçekleştirecektir.

Madde 4. — Bankanın kaynaklarını düzenleyen bu madde mevduat kaynağı hariç aynen korunmuştur.

Madde 5. — 13 sayılı KHK’de yer alan ve bugüne kadar uygulama olanağı bulunmayan döviz tasarruf ve yatırım fonuna ilişkin hükümler tımlıyla kaldırılmış ve yerine, Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca yatırım fonu ve yatırım ortaklığı kurabilme yetkisine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Böylece, yatırım bankacılığının temel bir işlevi olan sermaye piyasasının geliştirilmesi konusu açık bir şekilde hükme bağlanmıştır.

Madde 6. — Bankanın halka açık kuruluş olma özelliği gözönüne alınarak, sermayenin % 49’unu oluşturan (B) ve (C) grubu hisselerin küçük tasarruf sahibi gerçek kişilerin yanısıra tüzel kişiler ile yabancı finansman kurumlarına ait olacağı şeklinde düzenlemeye gidilmiştir.

Sermaye artırımının Bakanlar Kurulu kararıyla yapılması hükme bağlanarak, geçmiş uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirmek amaçlanmıştır.

Madde 7. — Daha önce “Tahvil İhracı” olan madde başlığı “Menkul Kıymetler Çıkarma Yetkisi” olarak değiştirilmiş ve hüküm genişletilerek tüm menkul kıymetlere yaygınlaştırılmıştır. Madde metninden ayrıntılar çıkartılarak, daha genel ve basit bir hüküm getirilmiştir.

Madde 8. — Kaynakların kullanılış koşullarının yıllık plasman programlarına göre tespiti yoluna gidilmiştir. Böylece, bankanın şirketlere sağlayacağı finansman desteği ile kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri, yörelere ve şirket yapılarına göre belirlenecektir.

Madde 9. — Madde metni temelde değiştirilmemiş, ek olarak iş programının neleri kapsayacağı, maddeler halinde verilmiştir.

Madde 10. — Banka Genel Kurulunu düzenleyen bu madde, 13 sayılı KHK’den aynen alınmıştır.

Madde 11. — Yönetim Kurulunun teşkili ve üyelerinin nitelikleri, genel düzenlemeye paralel olarak değiştirilmiştir. Yönetim Kurulu üye sayısı beşe düşürülmüş, genel müdür yardımcıları, yönetim kurulu dışına çıkarılmıştır. Banka sermayesinin % 49’unu temsil eden B ve C grubu hisse senedi sahiplerinin de birer üye ile Yönetim Kurulunda temsil edilmeleri esası benimsenmiştir.

Madde 12. — Madde metninde de görüleceği gibi, Yönetim Kurulunun görevleri belirtilmiştir.

Madde 13. — Genel müdürün atanması, nitelikleri görev ve yetkileri genel esaslara uygun biçimde madde metninde yer almıştır.

Madde 14. — Genel müdür yardımcılarının atanması ve nitelikleri genel esaslara uygun olarak düzenlenmiştir.

Madde 15. — Bankanın personel statüsüne çalışma koşullarının gerektirdiği açıklık getirilmiş, başka bir işde çalışma ve siyaset yapma konularında ise genel düzenlemeye paralel hükümlere yer verilmiştir.

Bankanın yönetimlerine doğrudan katkıya kadar varan şekilde yoğun ilişkide bulunduğu şirketlerin tümünün özel hukuk hükümlerine göre çalışması ve bunların personelinin de özel hukuka göre istihdam edilmesi nedeniyle banka personeline de aynı statüye tabi kılınmış ve böylece personelin şirketlerdeki görevini etkin şekilde yürütebilmesi yanında istihdamlarında süreklilik sağlanması amaçlanmıştır. Bununla beraber bankanın bir kamu kurumu olma özelliği gözönüne alınarak personel statüsünü ayrıntılı şekilde düzenleyecek bir yönetmeliğin yönetim kurulunca çıkarılması hükme bağlanmıştır.

Madde 16. — Denetim Kurulunun nitelikleri seçilme ve çalışma esasları düzenlenmiştir.

Madde 17. — Genel esaslara paralel olarak bankanın muaf olacağı mevzuat belirtilmiştir.

Ayrıca çok ortaklı şirketler ile işçi şirketlerinin teşvik edilmesini dolayısıyla küçük tasarrufların yatırımlara yönelmesini sağlamak amacıyla bu şirketlere açılacak kredilerin maliyetlerini düşürmek üzere bazı vergi, resim ve harçlardan banka muaf tutulmuştur. Benzeri muafiyetler diğer kamu ihtisas bankalarının son kuruluş kanunlarında esasen yer almıştır. Bankanın desteklenmekle görevli olduğu şirketlerin kârı ve verimli çalışabilmesi ve piyasada rekabet edebilmesi zorunlu olup benzeri koruma ve teşvik tedbirleri İtalya ve Güney Kore gibi ülkelerde daha kapsamlı olarak uygulanmaktadır.

Yurt dışı tasarrufların yatırımlara yönlendirilmesi için bu madde de yer alan muafiyetler yeterli görülmemekle daha geniş kapsamlı teşvik ve tedbirlere ihtiyaç duyulmuş ve bu amaçla ayrı bir yasal düzenleme için çalışma başlatılmıştır.

Madde 18. — Bankanın yedek akçelerini nasıl ayıracağı, kârının nasıl dağıtılacağı belirlenmiştir.

Madde 19. — Genel Kurulda oyların nasıl kullanılacağı saptanmıştır.

Madde 20. — Bankanın mal ve belgelerine ait bu madde muhafaza edilmiştir.

Madde 21. — Bankanın finansal destek sağlamak amacıyla iştirak edeceği şirketler ve bu şirketlerdeki banka temsilcilerine ilişkin düzenlemeler kısaca yer almaktadır.

Madde 22. — Genel düzenlemeler ve kamu kurumlarının denetimine ilişkin mevzuat çerçevesinde ilgili Bakanlık ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun gözetimi sağlanmıştır.

Madde 23. — Bu KHK'de ortaya çıkabilecek boşlukların Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanunu hükümleri ile doldurulacağı esasa bağlanmıştır.

Geçici Madde 1. — Banka payının halen % 50'yi aştığı şirketlerdeki hissesinin bu oranın altına indirilmesi için öngörülen 3 yıllık süreinin başlangıcı olarak bu KHK'nin yürürlük tarihi öngörülmüştür.

Geçici Madde 2. — İlk genel kurulun bu KHK'nin yürürlük tarihinden itibaren 3 ay içinde toplanması hükme bağlanmıştır.

Madde 24. — Yürürlükten kalkaın mevzuat belirtilmiştir.

Madde 25. — Bu KHK'nin yürürlük tarihi belirtilmiştir.

Madde 26. — KHK'nin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K.K.Gn.Md.07/101-11395/03610

15.7.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname" bu-
günkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekte
gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

329 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GENEL GEREKÇESİ

Ekonomik ve malî politikaların çerçevesinin, esas itibariyle Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlı-
ğının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı tarafından çizilmesinin öngörülmüş bulunması sebebiyle,
bankanın da Başbakanlıkla ilgilendirilmesi gerekmiştir.

Diğer taraftan, gerek Devlet Planlama Teşkilâtı ile Merkez Bankasının ekonomik ve malî poli-
tika oluşturulmasında Başbakanlıkla sıkı ilişki içinde olması ve gerekse kaynak temin, tahsis ve har-
cama politikasının bir bütünlük arz etmesi dolayısıyla kamu bankalarının Başbakanlık bünyesinde
toplanması, bankanın Başbakanlıkla ilgilendirilmesi düşüncesinin bir diğer sebebinin teşkil etmiştir.

Halen sadece sınıfla hizmet götürmek durumunda bulunan bankanın bu görevinin, kalkın-
manın bir bütün olması gerçeğiyle bağdaşmaması sebebiyle; bankanın statüsünün, sınıfla kesim ya-
nında, tarım ve hizmet kesimine de hizmet sunacak şekilde değiştirilmesi zorunlu görülmüştür.

Nihayet, ekonomideki kamu payının azaltılması yolundaki genel uygulama doğrultusunda ol-
mak üzere banka sermayesindeki Hazine payı % 49'a düşürülmüş, bu suretle banka yabancı finans
kurumları ile etkili bir şekilde çalışabilecek özerk bir yapıya kavuşturulmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesine değişiklik getiren bu
madde ile, bankanın unvanı "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi" şeklinde değiştirilmekte
ve ilgili olduğu Bakanlığın Başbakanlık olduğu açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 2. - Bankanın ilgilisi bulunduğu Bakanlığın Başbakanlık olarak değiştirilmesi sebebi-
yle, 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin "Kısaltmalar" matlaplı 2 nci maddesi de aynı para-
lelde değiştirilmektedir. Böylece, gerçekleştirilen tadilat çerçevesinde "Bakanlık", "Bakan" ve
"Banka" deyimlerinin yeni tanımları yapılmaktadır.

Madde 3. - Bu madde ile, bankanın amacı ve faaliyet konularını belirleyen 165 sayılı Kanun
Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi yeniden tanzim olunmaktadır. Buna göre banka, münha-
sıran sınıfla kesime hizmet götürme mükellefiyetinde bulunan görünümünden uzaklaştırılarak; sınıfla ke-

sim yanında, tarım ve hizmet kesimine de hizmet sunabilecek bir statüye kavuşturulmaktadır. Bu çerçevede olmak üzere bankaya, esasları banka yıllık iç programında tespit edilmek üzere yurt içi ve yurt dışı tasarrufları; kalkınma planları temel ilkelerine uygun anonim şirket statüsündeki teşebbüslerin yatırımlarına, kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde yönelmek ve sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunacak hizmetleri yerine getirmek hususunda vazifeler yüklenmektedir.

Aynı değişiklikle banka, yurt içi ve yurt dışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilmek, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilmek konularında yetkili kılınmaktadır.

Madde 4. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesini değiştiren bu madde ile, banka sermayesindeki Hazineye ait % 51 sermaye payı % 49'a düşürülmekte, bu suretle banka, yabancı finans kurumları ile daha müessir çalışabilecek özerk bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Madde 5. — Bu madde 2 nci maddedeki değişikliğe paralel hale getirilmekte, (c) bendinde yapılan tadilat ile de yönetim kurulu üyeliğine yapılan atama usulünde paralellik sağlanmaktadır.

Madde 6. — 13 üncü maddede değişiklik yapılarak, madde, 2 nci maddede yapılan değişikliğe paralel hale getirilmektedir.

Madde 7. — 2929 sayılı Kanunun yürürlükten kalkmış olması ve henüz kanunlaşmamış olan 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükte bulunması sebebiyle, banka personeli hakkında, iktisadî devlet teşekkülleri personel rejiminin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 8. — 16 ncı maddede değişiklik yapılarak 2 nci maddede yapılan değişikliğe paralellik sağlanmaktadır. Böylece, Denetim Kurulu üyelerinden birinin Başbakan, birinin de Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından atanacağı öngörülmektedir.

Madde 9, 10. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn.Md.071/01-11472/06031

12.2.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

401 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN

GENEL GEREKÇESİ

165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan ve 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bazı değişiklikler geçiren Banka, Türkiye'nin kalkınması ve büyümesi için müteşebbislerin giriştiği yatırımlara, finansman ve teknik yardım yaparak destek sağlamak, yurt içi ve yurt dışı tasarrufları kalkınmaya dönük yatırımlara yönlendirmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunarak, yurt içi, yurt dışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek amacıyla gütülmektedir.

Bu amaçlar doğrultusunda; 15.7.1988 tarihine kadar DESİYAB, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş. unvanı ile halka açık, çok ortaklı, işçi şirketi niteliğindeki şirketlerin yaptığı sınıflı yatırımları destekleyen ve bu şirketlerin finansman ihtiyaçlarının karşılanması yanısıra çeşitli idarî ve teknik sorunlarının çözümüne yardımcı olagelmış, öte yandan bu şirketler aracılığıyla sınıflı mülkiyetin tabana yayılmasına ve kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımlara verdiği önemle bölgelerarası gelişme farklılıklarının azaltılmasına da katkıda bulunmuştur. 15.7.1988 tarihinde Bankanın ismi Türkiye Kalkınma Bankası olarak değiştirilmiş, 20.1.1989 tarihinde ise T.C. Turizm Bankası Yüksek Planlama Kurulu kararı ile feshedilerek aktif ve pasifiyle Türkiye Kalkınma Bankasına devredilmiştir.

Bu Kanun Hükmünde Kararname ile Banka, "Kalkınma Bir Bütündür" ilkesinden hareketle bundan böyle sınıflı kesimin yanısıra ülke kalkınmasına katkıda bulunmak, kalkınma planları ve yıllık programlarda teşvikî öngörülen bütün sektörlerle finansman desteği sağlanması maksadıyla yeniden organize edilmiştir.

Ayrıca, Banka sermayesinin; Türkiye'nin kalkınması ve sınıflı kesiminin yanısıra diğer kesimlere de finansman sağlanmasıyla artan fonksiyonu dikkate alınarak güçlendirilmesi öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Genel gerekçede de ifade edildiği üzere bu maddede Bankanın amacına yer verilmekte, bu amaçları gerçekleştirmek üzere faaliyet göstereceği konular belirtilmektedir.

Faaliyet konuları içerisinde kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerinin yanısıra, diğer bankacılık faaliyetlerine de yer verilmiş ve sermaye piyasasının gelişmesine katkı sağlanabilmesi için Bankanın yurt içinde yalnız anonim şirket statüsündeki teşebbüslere finansman desteği vermesi öngörülmüştür.

Bunların yanısıra Bankanın yurt içi, yurt dışı ve uluslararası ortak yatırımları da finansa etmesi imkânı sağlanmıştır.

Madde 2. - Bu maddede genel gerekçede de işaret edildiği üzere Banka sermayesinin güçlendirilmesi öngörülmüştür.

Madde 3. - Bu madde Yönetim Kurulunun teşekkül tarzı, üyeliğe seçilme ve atanma şartları ile görev süresi, görevden alınma, yönetim kurulu toplantıları ve karar nisabını kapsamaktadır.

Madde 4. - Genel Müdür Yardımcılarının atanması ve görevden alınması usulü ve atanma şartları bu madde ile düzenlenmiştir.

Madde 5. - Denetim Kurulunun oluşum tarzı ve çalışma usulü bu maddede yer almıştır.

Madde 6. - Bu maddede kârın dağıtım şekline yer verilmiştir.

Geçici Madde 1. - Bu madde ile, Bankanın Anasözleşmesinin, bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yayım tarihinden itibaren 4 ay içinde hazırlanacağı öngörülmüştür.

Geçici Madde 2. - Bu madde ile, bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihte görevlerini sürdürmekte olan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görevlerinin süreleri sonuna kadar devam edeceği belirtilmiş, yeni ihdas edilen yönetim kurulu üyeleri için ilk Genel Kurul toplantısında seçim yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 7. - Yürürlük maddesidir.

Madde 8. - Yürütme maddesidir.

T.C.

Başbakanlık

5.8.1999

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1487/3720

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.7.1999 tarihinde kararlaştırılan "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararınamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bilinen'Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi (TKB); Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş. (DESİYAB) unvanı ile 15.5.1975 tarihli ve 1897 sayılı Yetki Kanununa dayalı olarak 11.11.1975 tarihli ve 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulmuştur.

Zaman içerisinde, 11.4.1983 tarihli ve 60 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu Kuruluşları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı içine alınan TKB'nin statüsü sözkonusu Kararname'nin geçici 6 nci maddesi gereğince bugün de ana çatısını korumakta olan 4.11.1983 tarihli ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiştir.

22.10.1983 tarihinde yürürlüğe giren 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı KHK ile mülga 2929 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında Kanununun 63 üncü maddesi ile Banka, kamu iktisadi teşekküllü kapsamından çıkmış ve böylece Bankanın yapısına ilişkin olarak 165 sayılı KHK ile 2929 sayılı Kanun arasında farklılık oluşmuştur. Bu farklılığın azaltılabilmesi ve Bankanın güncel ihtiyaçlara cevap verebilmesini teminen 22.6.1988 tarihli ve 329 sayılı ve 2.1.1990 tarihli ve 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler içerisinde en önemlisi 329 sayılı KHK ile Banka unvanının, hizmet yelpazesinde Cumhuriyet hükümetlerinin verdiği yeni görevlerle ilgili gelişmelerin ortaya çıkardığı ihtiyaçlara paralel olarak Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi şeklinde değiştirilmesidir. Ancak; bu değişikliğe rağmen 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin başlığındaki "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş." unvanının şimdiye kadar değiştirilmemiş olması başlığın "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname" olarak değiştirilmesini zorunlu kılmıştır.

20.1.1989 tarihli ve 89/T-2 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile T.C. Turizm Bankasının Türkiye Kalkınma Bankasına devri ile de Banka, sanayi sektörü yanında turizm sektörünü de destekleyen bir yapıya kavuşturulmuştur.

Bilindiği üzere, Türkiye Kalkınma Bankası, kamusal bir kalkınma ve yatırım bankası olarak kalkınma bankacılığı misyonu çerçevesinde öncelikle geri kalmış yörelere dönük iktisadi dengesizliğin azaltılması faaliyetlerinde kamu fonlarının tahsisinde etkinliğin sağlanmasına yönelik çabalarda önemli ve anlamlı görevler üstlenmiştir.

Bu bağlamda, Türkiye Kalkınma Bankası geçmiş dönemlerdeki birikimi ve pratiğine paralel olarak mevcut görevlerinin yanı sıra 56 ncı Cumhuriyet Hükümeti tarafından 26.2.1999 tarihli ve 99/12477 sayılı "Yarım Kalmış İşletme Sermayesi Yetersizliği Nedeniyle İşletmeye Geçememiş veya Kısmen İşletmeye Geçmiş Yatırımların Ekonomiye Kazandırılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı" gereğince, en azından üç yıl sürecek ve 26 il kapsamındaki yarım kalmış yatırımların ekonomiye yeniden kazandırılması çerçevesinde finansman desteği sağlama görevini de üstlenmiş bulunmaktadır.

Ancak; kuruluşundan bu yana ilkemizin iktisadi büyüme çabalarına başta sanayi olmak üzere turizm, eğitim ve sağlık sektörlerindeki özel kesim işletmelerine finansman desteği sağlayarak ve kamu kurum ve kuruluşlarına ihtiyaç hissedilmesi halinde müşavirlik hizmetleri vererek destek olan Türkiye Kalkınma Bankasının sermaye ve ortaklık yapısında yaşanan ve her geçen gün giderek ağırlaşan sorunları, bir aşmaza dönüşmüş durumdadır. Zira: Türkiye Kalkınma Bankasının yurt içi kaynakları; yüzde 49'luk pay oranı ile en büyük ortak sıfatına sahip Hazine Müsteşarlığının Bankanın sermayesine yaptığı katkıdan ibarettir.

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi, kuruluşuna ilişkin 165 sayılı KHK'da hüküm bulunmayan konularda özel hukuk hükümlerine tabi olan ve halen esas sermaye sisteminde yer alan bir anonim şirkettir.

Bankanın kuruluşuna ilişkin 165 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasında Bankanın sermayesinin Genel Kurulun kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılabilceği; sekizinci fıkrasında ise, Bankanın sermaye artırım işlemlerinin ayrıca tescil ve ilana tabi olmadığı hükme bağlanmıştır. Bu hükümler çerçevesinde, Bakanlar Kurulu kararı ile önceki sermayeler tam olarak ödenmeksiniz, sermaye artırım kararları alınmıştır.

Bankanın 1990 yılında halka açık şirket niteliği kazanması nedeni ile gerçekleştirdiği sermaye artırımlarının Sermaye Piyasası Kurulunca Kurul kaydına alınması gerekmekte, bu durumda ise Sermaye Piyasası Kanununun 7 nci maddesi uyarınca önceki sermayenin tam ve nakden ödenmesi zorunluluğu ortaya çıkmakta ve bu hukukî zorunluluk nedeni ile, Banka sermaye artırım işlemlerini tamamlanamamaktadır.

Mevzuat açısından sermaye artırım yolu tıkanmış olan ve Hazine Müsteşarlığı tarafından sermaye dışında başka bir yolla kaynak aktarılması mümkün bulunmayan Bankanın, sermaye taahhüdümlü yerine getiren tek ortağı Hazine Müsteşarlığı tarafından da bu suretle, yani sermaye artırım yolu ile desteklenmesi imkânı da kalmamıştır.

Bankanın Hazine garantörlüğündeki dış borçlarının geri ödenmesinde ağırlıklı olarak kendi kaynaklarını kullandığı ve yukarıda özetlendiği üzere üstlenilen yeni görevler birlikte değerlendirildiğinde, Bankanın öncelikli sorununun kaynak ihtiyacı olduğu tartışmasız bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısı ile; hazırlanan Kanun Tasarısının bir an önce kanunlaşması hayati bir önem arz etmektedir.

Bankanın bahse konu sıkıntılarını aşabilmesi için;

a) Yapılan sermaye artırımlarında satılamayan payların iptali sistemini öngören ve Sermaye Piyasası Kanununun 12 nci maddesinde düzenlenmiş bulunan kayıtlı sermaye sistemine geçmesi,

b) Bu amaçla; Kanun Hükümünde Karamamenin ilgili maddelerini değiştirme ve buna paralel, ödenmiş sermayesinin çıkarılmış sermaye olarak kabul edilmesi,

c) Daha önceki sermaye artırımlarında rüçhan hakkı çağrısı yapılamayan ortaklara, rüçhan hakkı kullanımının teklif edilmesi ve bu hakkın kullanılmasına halinde kalan payların Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca iptal edilmesi,

en uygun çözüm yolu olarak değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan Banka sermayesini düzenleyen 6 ncı madde yanında bununla ilişkili kâr dağıtımını düzenleyen 18 inci maddenin de Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine tam uyumunu sağlamak için yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Eski metinde (B) grubu pay sahipleri için bir kâr garantisi olarak nitelendirilen ve sürekli tartışma konusu yapılarak belirli oranda kâr dağıtımını beklentisi yaratan hüküm, Türk Ticaret Kanunu açısından da aykırılık oluşturan bir niteliğe sahipti. Türk Ticaret Kanununun 405 inci maddesinde yer alan sermayenin geri ödenmesine yol açabilecek bu düzenleme, aynı zamanda Türk Ticaret Kanununun 470 inci maddesi ile de çelişmekte idi. Öte yandan, bu hüküm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek kâr dağıtımları Bankanın özkaynak dengesini bozabileceği gibi otofinansman imkânlarını da kısıtlamaktadır.

Kaldı ki; halka açık olmasına karşın, Sermaye Piyasası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde, 4.2.1993 tarihli ve 21486 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1 Nolu Tebliğ uyarınca, Bankanın kâr dağıtımını tümtl ile Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanunu çerçevesinde karara bağlaması zorunlu hale gelmiştir. Nihayet, Sermaye Piyasası Kurulu da hazırlanan Bankanın kuruluşuna dair Kanun Tasarı Taslağı nedeni ile verdiği görüşte, bu sakıncaları öne sürerek ilgili hususların madde metninden çıkarılmasını önermiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 165 sayılı KHK'nun başlığını değiştirmek, Bankanın esas sermaye sisteminden kayıtlı sermaye sistemine geçişini sağlamak, sermaye maddesine bağlı olarak, kâr dağıtım maddesini yeniden düzenlemek, esas sermaye sisteminden kayıtlı sermaye sistemine dönüşümde geçiş dönemini düzenlemek üzere bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 22.6.1988 tarihli ve 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bankanın adı "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi" olarak değiştirildiği halde 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin başlığındaki "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş." olduğu gibi kalmıştır. Kanun Hükmünde Kararname başlığının Bankanın unvanına göre belirlenmesi tabii ve zorunlu bulunduğundan bu madde düzenlenmiştir.

Madde 2. - Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi, kuruluşuna ilişkin 165 sayılı KHK'da hüküm bulunmayan konularda özel hukuk hükümlerine tabi olan ve halen esas sermaye sisteminde yer alan, halka açık bir anonim ortaklıktır.

Bankanın 50 Trilyon TL tutarındaki nominal sermayesinde (B) ve (C) grubu payların büyük bir kısmı taahhüt edilmemiş olup, bu durum toplam 25 156 335 155 721 TL'lik sermayesinin ödenmemesine sebebiyet vermiştir. Dolayısıyla, Türkiye Kalkınma Bankasının yurt içi kaynakları sadece, % 49'luk pay oranı ile en büyük ortak sıfatına sahip Hazine Müsteşarlığının, Bankanın sermayesine yaptığı katkıdan ibarettir.

Bankanın üstlendiği görevleri yerine getirmek için ihtiyaç duyduğu kaynağın temin edilebilmesi amacı ile nominal sermaye tutarı, Bakanlar Kurulu kararları ile önceki sermayeler tam olarak ödenmeksizin, artırılmış ve artırılan tutarlar, pay öfçüsünde Hazinece Bankaya aktarılmıştır. Ancak, Bankanın 1990 yılında halka açık şirket niteliği kazanması nedeniyle, gerçekleştirdiği sermaye artırımlarının Sermaye Piyasası Kurulu kaydına alınması gerekmekte olup, Sermaye Piyasası Kanununun 7 nci maddesinde yer alan nominal sermayenin tam ve nakden ödenmeksizin artırılamayacağı hükmü uyarınca, Banka, sermaye artırım işlemlerini tamamlayamamaktadır.

165 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesinde bu Tasarıyla yapılan değişiklik ve buna ilişkin geçici madde ile Sermaye Piyasası Kanununun 12 nci maddesinde düzenlenen ve sermaye artırımlarında

satılamayan payların iptali sistemini öngören kayıtlı sermaye sistemine geçilecek, Bankanın ödenmiş sermayesinin çıkarılmış sermaye olarak ve maddede belirlenen miktarın ise tavan sermaye olarak kabul edilmesi sağlanacak, ayrıca daha önce çıkarılmış ancak ödenmemiş paylara ilişkin olarak ise mevcut ortaklara rüçhan hakkının kullanılmasının teklif edilmesi ve bu hakkın kullanılmaması durumunda kalan payların iptal edilerek Banka sermayesinin grup ayrımı olmaksızın tek tür hissedene oluşması sağlanacaktır.

Bankanın sermaye yapısının düzeltilmesinin ancak bu şekilde mümkün olacağı (üzerinde Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Banka arasında görüş birliği hasil olduğundan 165 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesini değiştiren bu madde düzenlenmiştir.

Madde 3. - 165 sayılı KHK'nın "Kârın dağıtımı" nı düzenleyen 18 inci maddesinde yapılan değişiklikte; genelde esasa bağlı kalmak suretiyle madde metni Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanununa uyumlu hale getirilmiştir.

Ancak, 165 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesinde yapılan değişiklikte Banka sermayesini oluşturan hisse gruplarının kaldırılmış olması ve 18 inci madde ile (B) grubu hisse senetlerine verilen kâr oranında imtiyazın Türk Ticaret Kanununun 405 inci ve 470 inci maddeleri ile Sermaye Piyasası mevzuatına aykırı bulunması nedenleriyle maddeden çıkarılması zorunlu olmuştur.

Geçici Madde - Bu madde, Bankanın esas sermaye sisteminden kayıtlı sermaye sistemine dönüşmesi dolayısıyla yaşanacak geçiş döneminde yapılacak uygulamaların belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 4. - Yürürlük maddesidir.

Madde 5. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

24.8.1999

Esas No. : 1121, 1148, 11115, 11155, 11515

Karar No. : 51

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak 5.8.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile Komisyonumuz portföyünde bulunan, 17.4.1975 tarihli ve 1877 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan ve 27.11.1975 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 13 sayılı, 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan ve 14.11.1983 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 165 sayılı, 12.3.1986 tarihli ve 3286 sayılı ve 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan ve 15.7.1988 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 329 sayılı ve 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı ve 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan ve 12.2.1990 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler, Komisyonumuzun 23.8.1999 tarihinde yaptığı 30 uncu birleşiminde, Devlet Bakanı Fikret Ünlü ile Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi (TKB) temsilcilerinin de katılımıyla incelenmiş ve görüşülmüştür.

Komisyonumuz çalışmalarını sırasında, sözkonusu Tasarı ve Kanun Hükmünde Kararnamelerin birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle, İktüzlüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilerek görüştürülmesi ve Tasarı ile Kanun Hükmünde Kararnamelerin tek bir metin halinde düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

Tasarı ile sözkonusu Kanun Hükmünde Kararnameler ve gerekçeleri incelendiğinde;

— Tasarı ile, 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş."nin adının "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi" olarak değiştirildiği, bu nedenle 14.11.1983 tarihli ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin başlığının da bu değişikliğe paralel hale getirilmesinin ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile Bankanın esas sermaye sisteminden, kayıtlı sermaye sistemine geçişinin sağlanmasının ve aynı Kararnamenin 18 inci maddesinin, Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası Kanununa uyum sağlanmasının amaçlandığı, 27.11.1975 tarihli ve 13 sayılı KHK ile; Devlet Sanayi ve Yatırım Bankasının kurulduğu.

— 14.11.1983 tarih ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile; Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin görev ve yetkilerine açıklık getirilmesi ve 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırıldığı,

— 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile; Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasının unvanının "Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş." olarak değiştirildiği, Bankanın sanayi kesimi yanında tarım ve hizmet sektörlerine de hizmet sunacak şekilde organize edildiği, banka sermayesindeki Hazine payının % 51'den % 49'a düşürüldüğü ve Bankanın yabancı finans kurumlarıyla etkili bir şekilde çalışacak özel bir yapıya kavuşturulduğu.

— 12.2.1990 tarihli ve 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile; Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin ülke sanayisinin gelişmesine daha fazla katkıda bulunması için, kalkınma planı ve yıllık programlarda teşvik edilmesi öngörülen bütün sektörlerle finansman desteği sağlamasına ve bu amaçla Bankanın yeniden organize edilmesine dönük değişikliklerin düzenlendiği,

Anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

— Bankanın kuruluşundan bugüne kadar Kanun Hükmünde Kararname ile varlığını sürdürmesinin kabul edilebilir bir durum olmadığı, bu nedenle sözkonusu KHK'lerin yasalaştırılmasında fayda görüldüğü,

— Bankanın kuruluş aşamasındaki amacından zamanla uzaklaştığı, fonların verimli bir şekilde kullanılmasındaki etkinliğini yitirmeye başladığı, bu nedenle bir an önce sermaye artırımına gidilerek banka kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiği,

— Tasarı ile getirilen ve ruçhan hakkının kullanılmasına ilişkin 90 günlük sürenin yeterli olup olmayacağı konusunda tereddütlerin bulunduğu,

— Banka tarafından verilen kredilerin amacı doğrultusunda kullanılmadığı, bu nedenle bazı kredilerin geri dönmediği, bankanın kaynak sıkıntısına düştüğü,

— Tasarının görüştürülmesi sırasında Banka kaynaklarının amacına uygun kullanılmasını sağlayacak yasal düzenlemelerin mutlaka yapılması gerektiği,

— Bankanın sağlıklı bir yapıya kavuşturulması halinde Ülkemizin geri kalmış yörelerinin kalkındırılmasında önemli bir rol oynayabileceği, esasen Bankanın son derece önemli amaçlar doğrultusunda kurulmuş olduğu,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Banka sermayesinin (A), (B) ve (C) grubu payları bölündüğü, sermaye artırımı sırasında rüçhan hakkını kullanmayan (B) ve (C) grubu pay sahiplerinin bu haklarının Hazine tarafından kullanılmasına izin veren düzenlemenin bankayı fon açısından rahatlatacak bir düzenleme olduğu, halbuki Tasarı ile bu ayırımın kaldırılmakta olduğu, getirilen düzenlemenin bankanın fonlarında azalışa sebep olabileceği,

— Banka Yönetim Kuruluna, Genel Müdürün başkanlık etmesinin uygulamada sıkıntı yaratabileceği, bu nedenle bu iki görevin farklı kişilerce yürütülmesinde fayda görüldüğü,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

— Türkiye Kalkınma Bankasının, kuruluşuna ilişkin mevzuatta hüküm bulunmayan hallerde özel hukuka tabi ve halka açık bir kuruluş olduğu, Bankanın kuruluşundan sonra, önceki sermayeleri tam olarak ödenmeden Bakanlar Kurulunca sermaye artırımına gidildiği, Bankanın 1990 yılında halka açık şirket haline getirildiği, ancak Sermaye Piyasası Kanununa göre sermaye artırımına gidilebilmesi için önceki sermayenin tamamen ödenmesi gerektiği, bu nedenle Bankanın sermaye artırımına gidemediği,

— Bankanın kuruluş mevzuatının Bankalar Kanununa uygun hale getirilmesi gerektiği, Tasarının bu sorunların giderilmesi amacıyla hazırlandığı, ifade edilmiştir.

Yapılan genel görüşmeleri takiben Tasarı, Kanun Hükmünde Kararnameler ve Gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilmek ve yeni bir metin oluşturulmak suretiyle maddelere ilişkin görüşmelere geçilmiştir.

— 4.11.1983 tarihli ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri, metnin 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi, Bankalar Kanunu ile paralellik sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmek suretiyle metnin 5 inci maddesi olarak,

— 1/515 Esas Numaralı Tasarının, çerçeve 2 nci maddesi, metnin 6 ncı maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin, 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri, metnin 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi; (b) fıkrasının 3 üncü bendinin Bankalar Kanunu ile paralellik sağlayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle, metnin 11 inci maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi ikinci fıkrasının (d) bendinde sehven "10 uncu madde" olarak geçen atfın "9 uncu madde" şeklinde değiştirilmesi, (h) bendinin sonuna, Genel Müdürlüğe vekalet etme süresinin altı ayı geçmeyeceğine ilişkin bir hükmün eklenmesi, (i) bendinin, Bankanın iştiraklerindeki Yönetim Kurulu Üyeleri ve denetçi adaylarının, fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla uzman kişiler arasından seçilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle, metnin 12 nci maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesi, ikinci fıkrasının Bankalar Kanunu ile uyum sağlayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle, metnin 13 üncü maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi, ikinci fıkrasının bir önceki maddede yapılan değişikliğe paralel olarak değiştirilmesi suretiyle, metnin 14 üncü maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 ve 16 ncı maddeleri, metnin 15 ve 16 maddeleri olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesi, Bankanın amacı ve faaliyet kollarına uygun hale getirilmesi ve bankanın en öncelikli sorunu olan geri dönmeyen kredilerinin tahsilinin kolaylaştırılması amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle, metnin 17 nci maddesi olarak,

— 1/515 Esas Numaralı Tasarının, çerçeve 3 üncü maddesi, metnin 18 inci maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 ve 20 nci maddeleri, metnin 19 ve 20 nci maddeleri olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesi, birinci fıkrasının sonuna, iştiraklerdeki Banka payının % 50'yi aşması halinde aşan kısmın elden çıkarılması için tanınan üç yıllık sürenin, ilgili Bankanın onayı ile bir defaya mahsus olmak üzere yine üç yıl için uzatılabilmesine imkân tanıyan bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle, metnin 21 inci maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 22 nci maddesi, üçüncü fıkrasının metinden çıkarılması ve dördüncü fıkrasında yer alan "... Mayıs ayı.." ibaresinin "Nisan Ayı" şeklinde değiştirilmesi suretiyle, metnin 22 nci maddesi olarak,

— 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesi, metnin 23 üncü maddesi olarak,

— 27.11.1975 tarihli ve 13 sayılı, 14.11.1983 tarihli ve 165 sayılı, 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı, 12.2.1990 tarihli ve 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmalarına ilişkin düzenleme, metnin 24 üncü maddesi olarak,

— Bankanın sermaye artırımı sırasında rüçhan hakkını kullanmamış olan pay sahiplerine, bu hakkın kullandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen bir hükmün Geçici 1 inci madde olarak,

— Yürürlük ve yürütmeye ilişkin hükümler ise 25 ve 26 nci maddeler olarak,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, metinde geçen "Kanun Hükmünde Kararname" ibareleri "Kanun" olarak değiştirilmiş ve oluşturulan metnin başlığı, içeriğe uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>	<i>Lütfi Ceylan</i>
Antalya	Gaziantep	Tokat
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Sait Aşba</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>
Bartın	Afyon	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Zeki Ergezen</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Süleyman Coşkun</i>
Bitlis	Bursa	Burdur
Üye	Üye	Üye
<i>Hakkı Duran</i>	<i>Mücahit Himoğlu</i>	Aslan Polat
Çankırı	Erzurum	Erzurum
		(İmzada bulunamadı.)
Üye	Üye	Üye
Ramazan Gül	<i>Celal Adan</i>	<i>Ali Coşkun</i>
Isparta	İstanbul	İstanbul
(İmzada bulunamadı.)		

Üye <i>Nesrin Nas</i> İstanbul	Üye <i>Masum Türker</i> İstanbul	Üye <i>İlhami Yıldız</i> Karabük
Üye <i>Ali Gebeş</i> Konya	Üye <i>Mehmet Ali Yavuz</i> Konya	Üye <i>Ahmet Derin</i> Kütahya
Üye <i>Tarık Cengiz</i> Samsun	Üye <i>Hasan Özgöbek</i> Uşak	Üye <i>Bekir Gündoğan</i> Tunceli

DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI KURULUŞUNA DAİR 13 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması; 17.4.1975 tarihli ve 1877 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 11.11.1975 tarihinde kararlaştırılmıştır.

KISIM - I

Kuruluş ve hukukî bünye

Madde 1. – 17.4.1975 tarih ve 1877 sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası (DESİYAB) adı altında tüzel kişiliğe sahip, Anonim Şirketi şeklinde bir Kalkınma ve Yatırım Bankası kurulmuştur.

Banka, 1877 sayılı Yetki Kanunu ve işbu Kararnamede düzenlenmiş hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi olacaktır. Merkezi Ankara, ilgili olduğu Bakanlık ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıdır.

Tarifler

Madde 2. – Bu Kararnamede geçen "Banka" tabiri "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası"nı, "Bakanlık" tabiri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ifade eder.

Gaye

Madde 3. – Banka'nın gayesi: Türkiye'nin süratle ve yurt sathına yaygın sanayileşmesidir. Bu maksatla yurt içinde, bilhassa yurt dışında çalışmış ve çalışanların tasarruflarını;

- Ekonomik bir güç halinde birleştirerek kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek,
- Kalkınma planlarının temel ilkelerine uygun ve yurt sathına yaygın teşebbüslere özellikle sınıı yatırımlara yönelmektir.

Faaliyet mevzuu

Madde 4. – a) Banka 3 üncü maddede belirtilen gayeleri gerçekleştirmek üzere, gerektiğinde yurt içinde ve yurt dışında şubeler açar, yatırım ve kalkınma bankacılığının gerektirdiği her türlü faaliyette bulunur, tasarrufları yatırımlara dönüştürmeye gayret eder, araştırma, inceleme ve proje çalışmaları yapar ve yaptırabilir. Yurt içinde ve bilhassa yurt dışında çalışmış ve çalışanlar tarafından girişilen yatırım teşebbüslerinin projelerini değerlendirir, bunları yatırım ve işleme kredisi açınak veya sermayesine katılmak suretiyle destekleyebilir. Yatırımlardan beklenen istihsalin fiilen gerçekleşmesi için bunlara, zaruri hallerde uygun ödemesiz bir müddet tanyabilir.

b) Kârlı ve verimli görülen projelerin gerçekleşmesinde ve bölge şirketlerinin kurulmasında öncülük eder, gerekli teşebbüs ve yatırım ortaklıklarını kurabilir, her türlü teknik yardımı sağlayabilir veya sağlanmasına aracılık edebilir.

c) Sermayesine katıldığı kuruluşların idaresine iştirak edebilir. Kendi kurduğu veya sermayesine katıldığı teşebbüslerin hisse senetlerini üçüncü şahıslara, tercihen yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlara satabilir.

d) Banka, sermayesine iştirak ettiği yatırım teşebbüslerine kâr ortaklığı esasları dahilinde de kredi verebilir.

e) İç ve dış finansman kuruluşlarına yatırımlarla ilgili kredilerin temini için cari usuller dahilinde garanti verebilir. Usulü dairesinde iç ve dış istikraz aktedebilir. Banka, her türlü tahvil ve kâr ortaklığı senedi alıp satabilir.

f) Yurt içinde ve bilhassa yurt dışında çalışmış ve çalışanların tasarruflarını arttıracak ve tasarrufların ekonomik bir şekilde kullanılmasına yardımcı olacak bütün hizmetleri görür.

g) Banka, her türlü mevduat kabul edebilir, Bankacılık ve Sigortacılık hizmetleri yapabilir. Krediler açabilir.

h) Banka, gayelerinin gerçekleşmesine yardımcı olacak diğer her türlü iş ve işlemleri yapabilir.

KISIM - II MALİ HÜKÜMLER

Kaynak

Madde 5. – Bankanın gayelerine ulaşmasını sağlayacak öz ve yabancı kaynak ve fonları şunlardır.

A) Öz Kaynaklar:

1. Sermaye
2. İhtiyatlar
3. Provizyon ve karşılıklar

B) Yabancı Kaynaklar:

1. Türk Lirası veya döviz üzerinden çıkarılacak tahviller.
2. Hazine ve Merkez Bankasınınca Bankaya açılacak krediler ve verilebilecek avanslar.
3. Yerli ve Yabancı Kuruluşlardan sağlanacak krediler. (Gerektiğinde bu krediler için Hazine kefaleti verilir)
4. Kanun ve Bakanlar Kurulu Kararı ile Bankaya sağlanacak kaynaklar.
5. Yurt içi ve Yurt dışından sağlanacak her türlü bağış ve diğer kaynaklar

C) Her Çeşit Mevduat:

Kâr ortaklığı esasına göre yurt içinde Türk Lirası, yurt dışında döviz olarak Bankaya yapılan mevduat dahil her çeşit mevduat

Döviz tasarruf ve yatırım fonları

Madde 6. – Banka, bilhassa yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızı tasarrufa teşvik etmek, birikmiş ve birikecek tasarrufları iktisadi bir güç halinde birleştirerek değerlendirmek, kârlı ve verimli yatırımlara yönelmek gayesiyle yurt dışı döviz tasarrufları ile "Hususi döviz tasarruf ve yatırım" fonları kurabilir. Banka bu maksatla Maliye, Çalışma ve Dışişleri Bakanlıkları ve gerekli gördüğü diğer Bakanlıklar ve T.C. Merkez Bankası ile işbirliği yapabilir.

a) Bu fonda toplanan meblağlar, DESİYAB Yönetim Kurulunca DESİYAB'ın gayesine uygun yatırımlara yöneltilir. Bir işe yatırmak gayesiyle biriktirilen dövizler, arzulanan iş konusunda yatırım imkanı doğuncaya kadar, dış piyasada depo edilerek nemalandırılabilir ve gayesine uygun dış yatırımlarda kullanılabilir.

Bu gayeler dışında biriken dövizler ise Türk Parası Kıymetini Koruma ve Bakanlar mevzuatına uygun olarak kullanılır.

b) İşbu fonda toplanan dövizlerin tasarruf yetkisi Bankaya aittir. Fon dövizleri ile ilgili her türlü sarfiyat ve tahsilat ile ithafatla ilgili olanlar dahil bunların dış döviz piyasalarında nemalandırılması Bankanın yetkisi içindedir. Banka talep etmediği müddetçe, fon dövizlerinin önce Türk Lirasına, daha sonra dövize çevrilmesi ile ilgili muamele yapılmaz.

c) Fondan ödünç, döviz verme işlemi ve fona kabul edilen döviz tasarruflarında alınacak ve verilecek menfaatlerin ve tahsil edilecek masrafların, mahiyet ve hadlerinin ve döviz tasarruflarının vadelerinin tayini ve bunların yürürlük zamanlarının tespitine Banka yetkilidir.

d) Banka, döviz pozisyonu tutmaya yetkilidir.

Sermaye

Madde 7. — Bankanın sermayesi 1 000 000 000. — liradır. Sermaye herbiri 1 000'er lira değerindeki 1 000 000 hisseye ayrılmıştır.

Bankanın bu sermayesi A, B ve C grubu hisse senetlerinden meydana gelir.

Genel Kurulda Kamu hisseleri Bakanlıkça temsil olunur.

A Grubu Hisse Senetleri:

360 000 000. — lira olup Hazine tarafından taahhüt edilmiştir. Bu taahhüdün % 25'ine tekabül eden miktar ödenmiştir.

B Grubu Hisse Senetleri:

490 000 000. — lira olup Hazine tarafından taahhüt edilmiştir.

C Grubu Hisse Senetleri:

Banka sermayesinin % 15'i olup toplam 150 000 000.— liradır.

Bu hisse senetlerinin:

% 30'u olan 45 000 000.— lirası Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu,

% 20'si olan 30 000 000.— lirası Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri,

% 20'si olan 30 000 000.— lirası Sümerbank,

%10'u olan 15 000 000.— lirası Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi,

%10'u olan 15 000 000.— lirası Türkiye Çimento Sanayi Türk Anonim Şirketi,

%10'u olan 15 000 000.— lirası Azot Sanayi Türk Anonim Şirketi,

tarafından tamamen taahhüt edilmiştir. Bu taahhütlerinin %25'i tekabül eden miktarlar ödenmiş ve kalan kısım Yönetim Kurulunun lüzum gördüğü zamanda ödenecektir.

Banka sermayesinin %49'unu teşkil eden B Grubu Hisse Senetleri ileride, tercihen yurt dışından çalışmış ve çalışanlara olmak üzere hakiki ve hükmi şahıslara devredilebilecektir.

Tahvil İhracı

Madde 8. — Banka cari usuller dahilinde sermayesi ile tahdit edilmeksizin kâr ortaklığı esasına göre, Türk Parası ve döviz üzerinden tahviller çıkarabilir, çıkarılacak tahvillerin her tertibinin tutarı, itfa müddeti, ihraç fiyatı, kâr ve faiz nisbeti Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının kefaleti ve mutabakatı ile; diğer şartlar ise, Banka Yönetim Kurulunca tespit edilir.

Tahvillerin kâr kuponları ve ikramiyeleri, ödenmeleri gereken tarihlerden itibaren 5 yıl, itfa bedelleri ise, ödenmesi gereken tarihten itibaren 10 yıl sonra Banka lehine zaman aşımına uğrar.

İkramiyeli tahviller kura çekmek suretiyle itfa olunur. Diğer tahvillerin, Başabaşdan aşağı olduğu takdirde Bankanın portföyünden veya borsadan satınalma yoluyla; bu yollarla kafi miktarda tahvil temin etmenin mümkün olmaması veya tahvillerin fiyatlarının başabaşı bulmuş veya aşmış olması halinde, kura çekmek suretiyle itfa edilir.

Bankanın tahvilleri, Devlet tahvillerinin haiz olduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden istifade eder.

Hazine kefaleti ve dış borçlanma

Madde 9. — Banka, Hazinesinin kefaletiyle yurt dışı kaynaklardan orta ve uzun vadeli kredi alabilir. Dünya para piyasasını devamlı bir şekilde takip eden Banka, uygun şartlarla krediyi bulduktan ve Bakanlığın ve Maliye Bakanlığının izinlerini aldıktan sonra kredi müzakerelerini yaparak sözleşme hazırlık çalışmalarını tamamlar. Son görüşmeye Maliye Bakanlığı temsilcisi de iştirak eder. Garanti sözleşmesinin Türk Hükümeti adına Maliye Bakanlığı temsilcisi, kredi sözleşmesini ise Banka temsilcisi imza eder.

Hazine ve Merkez Bankası yardımı

Madde 10. — Bankanın programına aldığı yatırımların yapılması ve geri kalmış bölgelerin kalkınmasının teşviği ve desteklenmesi maksadıyla Hazinece ve Merkez Bankasınca, Bankaya kredi açılabilir ve avans verilebilir.

Bu kredi ve avansın şekil ve şartları Maliye Bakanlığı ile Banka sırasında kararlaştırılır.

Kaynakların kullanışı

Madde 11. — Banka, yıllık programlarda yer alan sanayi yatırımlarına uzun ve orta vadeli kredi verebilir. Uzun vadeli kredilerde vade 10 yıla kadar olabilir. Yıllık programlarda geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde vade 15 yıla kadar uzatılabilir. Bu bölgedeki krediler için diğer bölgelere kıyasla iki katı ödemesiz müddet tanınabilir. Geri kalmış bölgelerde faiz en az % 50 eksikliği ile uygulanır. Banka, yukarıda belirtilen kredilerden başka kısa vadeli işletme kredileri de açabilir.

Madde 12. — Banka hisse senetleri, hisse senedi sahibi hakiki şahısların talebi üzerine, asgari nominal kıymet üzerinden Bankaca derhal nakde çevrilir. Yurt içinde ve bilhassa yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızın hisselerine % 12 kâr garantisi tanıyabilir. Ödenmiş sermayenin % 5'inden fazlasına hiçbir ortağın sahip olmadığı en az 250 ortaklı kuruluşların Banka kredi ve hizmetlerinden tercihen faydalandırılması sağlanır. Banka, kaynaklarının % 75'ini yıllık programlarla geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde yapılacak yatırımlara tahsis eder.

Hesap dönemi, bütçe ve iş programı

Madde 13. — Bankanın hesap dönemi bir takvim yılıdır. Her hesap dönemi için Banka hedefleri ve işletmecilik prensipleri gözönünde tutularak bir işletme ve idare bütçesi ile bir sonraki yılda gösterilecek faaliyetleri kapsayan iş programı hazırlanır.

KISIM - III

YÖNETİM

Genel Kurul

Madde 14. — Genel Kurul Banka hisse senedi sahiplerinden meydana gelir. Genel Kurul bu kanun hükümlerinde Kararname hükümleri saklı kalmak üzere Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre vazife yapar.

Yönetim Kurulu

Madde 15. — Banka, Genel Kuruldan sonra kendi yetki sınırları içinde Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlük tarafından yönetilir.

a) Yönetim Kurulunun Teşkili

1. Genel Müdür

2. Genel Müdür Yardımcıları arasında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilecek (2) üye,

3. Maliye Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilecek (1) üye,

4. Çalışma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilecek (1) üye,

Çalışma Bakanlığı temsilcisi olan bu üyelik, sonradan 25 inci maddenin (b) fıkrası gereğince seçilecek üye lehine boşalır.

5. Ticaret Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilecek (1) üye,

6. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulunca tayin edilecek (1) üyeden teşekkül eder.

Yönetim Kurulu Başkanı Genel Müdürdür. Yönetim Kuruluna katılacak üyeler, teşekkülün faaliyet kolları ile ilgili çeşitli ihtisas kollarının gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip kimseler olması esasına göre tayin edilir. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi 3 yıldır. Ancak bu süre dolmadan da tayin usulleri dahilinde değiştirilebilirler. Süresini dolduranlar tekrar tayin edilebilirler. Üyelerin herhangi bir sebeple görev sürelerini doldurmadan ayrılmaları halinde yerine tayin edilen üyeler, ayrılan üyenin süresini tamamlar.

b) Görev ve yetkileri

Bankanın Genel Kuruldan sonra en yüksek seviyede Yönetim ve Karar alma organı olan Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

1. Bankanın yatırım ve kredi politikasının genel esaslarını tespit etmek, bu esaslara uygun şekilde hazırlanacak plâsman programını tetkik ve tasdik etmek, kurulacak veya iştirak edilecek müesseselere, ortaklık ve iştirakler hakkında karar almak, tahsis edilecek kredileri karara bağlamak,

2. Bankanın sağladığı kaynak ve fonları, bankanın gayesine uygun olarak kurma, katılma ve kredi suretiyle değerlendirilmesinden sonra artan kısmın ne şekilde değerlendirilebileceğini tespit etmek,

3. Bankanın gayelerinin tahakkuku için gerekli sair çalışmalarını yapmak veya yaptırmak,

4. Genel Müdür Yardımcılarının görev ve yetkilerine ait esaslar ile sayısını tespit etmek,

5. Kuruluş çalışmalarına esas olacak prensipleri koymak ve görev ve yetkileri tayin eden yönetmelikleri tasdik etmek,

6. Emsal müesseseleri dikkate alarak personel rejimi ve kadrosunu tespit etmek, sözleşme esaslarını düzenlemek, personelin görev ve yetki ve sorumlulukları ile imza yetki ve derecelerini tespit etmek,

7. Banka personeline verilecek ücret, ikramiye, kâr hissesi, prim gibi konular hakkında gerekli kararları almak.

c) Toplantı ve Karar nisabı

Yönetim Kurulu en az 5 kişi ile toplanır ve mevcut üyelerin çoğunluğu ile karar alır. Reylerin eşit olması halinde, başkanın bulunduğu taraf karara esas olur.

Yönetim Komitesi

Madde 16. — Yönetim Komitesi, Bankalar Kanununda yazılı görevleri yapmak üzere Yönetim Kurulu tarafından seçilen 2 üye ile Genel Müdürdürden teşekkül eder.

Genel Müdür

Madde 17. – Genel Müdür, yüksek tahsil yapmış ve Bankanın gayesine uygun sahalarda tecrübe sahibi kimseler arasından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulu kararı ile tayin edilir. “Banka”, bu Kanun Hükmünde Kararname ve Yönetim Kurulunca tasvip edilen Yönetmelikler ve alınan kararlar uyarınca Genel Müdür tarafından yönetilir. “Banka”yı idari ve kazai merciler nezdinde ve üçüncü şahıslara karşı Genel Müdür temsil eder.

Genel Müdür Yardımcıları

Madde 18. – Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdür için aranan nitelikleri taşıyanlar arasından Genel Müdürtin teklifi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu Kararı ile tayin edilir.

Madde 19. – Banka personeline ait hükümler

a) Banka personeli, Bankanın memurları ile sözleşmeli olarak çalıştıracağı kimselerden teşekkül eder.

(Banka memuru) Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli hizmetlerde çalıştırılan kişileri ifade eder.

Banka personeli, bu Kanun Hükmünde Kararname ve Banka Yönetim Kurulunca hazırlanacak statü esaslarına tabidirler.

b) Projelerin incelenmesi ve uygulanması ile ilgili işlerde Banka Yönetim Kurulu Kararı ile sözleşmeli olarak yerli ve yabancı uzman çalıştırılabilir.

c) Banka personeli, Türk Ceza Kanununun talimatında Devlet Memuru sayılır.

Denetim

Madde 20. – Bankanın faaliyet ve hesapları Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenir. Her takvim yılına ait bilanço ve buna müteallik Denetleme Kurulu Raporu hesabın taalluk ettiği yılın bitiminden itibaren en geç 6 ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilir. Bu bilançonun tasdiki 12.5.1964 tarihli ve 468 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi gereğince ilgililerin (Yönetim Kurulunun) ibramı tazammun eder.

KISIM - IV

Hak imtiyaz ve muafiyetler

Madde 21. – Banka ve sermayesine iştirak ettiği şirketler; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale, 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aykılıklarının Tevhid ve Teaddülü, 6245 sayılı Harcırah, 440 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ile Müesseseleri ve İştirakleri, 657, 1327 sayılı Devlet Memurları Kanunları ile bunların ek ve tadillerine, 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanununun 40 inci maddesi ile 7129 sayılı Bankalar Kanununun Kalkınma ve Yatırım Bankalarına dair ek 4 üncü maddesinde sayılan hükümlerden 1, 3, 5, 8, 9, 47, 57, 58 ve 61 inci maddelerine tabi değildir. Ancak Banka Kamu kuruluşlarına ve Kamu İktisadi teşebbüslerine Kanunlarla tanınmış her türlü hak, imtiyaz, istisna ve muafiyetlerden faydalanacak; Devlet tahvilleri ile hazine bonolarının haiz olduğu her türlü hak ve imtiyazlardan istifade eden tahviller çıkarmaya selahiyetli olacaktır.

Madde 22. – Banka taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, devretmek, aynı hakları tesis ve ihtisab etmek ve taşınmaz malları kiralamak veya kiraya vermek yetkisine sahiptir.

Madde 23. – Banka, Türk Ticaret Kanunu ve Bakanlar Kanununun kuruluş muamelelerine ilişkin vergi, resim ve harçlarla, her türlü şart ve hükümlerinden muaf tutulacaktır.

İhtiyatlar ve karşılıklar

Madde 24. – Yıllık safi kârın %15'i, taahhüt edilen sermayenin %50'sine ulaşıncaya kadar, adi ihtiyat olarak ayrılır. Sermayenin tamamı ödendikten sonra, yıllık safi kârın %10'u fevkalade ihtiyat olarak ayrılır.

Banka, kalkınma ve yatırım bankacılığının gerektirdiği her türlü karşılıkları ayırmak mecburiyetindedir.

KISIM - V

Çeşitli hükümler

Madde 25. – Bankanın hisse senetlerinin %15'inden fazlasının 7 nci maddede belirtilen kuruluşlar dışındaki hakiki ve hükmi şahıslara devri halinde;

a) Pay sahipliği esasına göre teşkil olunacak Genel Kurul, Türk Ticaret Kanununun 360 ve müteakip maddeleri gereğince faaliyet gösterir; kamu hisseleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca temsil olunur.

b) Hisse senetlerini devralan hakiki şahıslar Genel Kurul tarafından seçilecek bir üye vasıtasıyla Yönetim Kurulunda temsil edilebilirler.

c) Denetim, Türk Ticaret Kanununun 347. ve müteakip maddeleri gereğince seçilecek 3 murakıplı tarafından yerine getirilir.

d) Yönetim Kurulu ve Murakıplar Genel Kurulca ibra edilir. Ancak 468 sayılı Kanun hükümlerine göre Yüksek Denetleme Kurulu tarafından hazırlanacak rapor Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur. Bu takdirde yetki, Kanunca istisna edilenlerden gayri burada zikredilmemiş hususlar hakkında Türk Ticaret Kanununun Anonim Şirketlerle ilgili hükümleri uygulanır.

e) Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin aylık, ödenekleri Bakanlar Kurulunca, diğer maddi hakları ise Yönetim Kurulu tarafından tespit olunur. Şukadar ki 14 üncü madde gereğince Genel Kurulun teşkili halinde bu yetki Genel Kurul tarafından kullanılır.

f) Yurt dışında çalışan ve çalışmış vatandaşlara satılan Banka hisse senetlerine, 1877 sayılı Yetki Kanununun 3 üncü maddesi gereğince %12 kâr garantisi tanınır.

Madde 26. – Bankanın para ve para ile ifade edilen kâğıt ve senetleri ile her türlü mallarına karşı veya bilanço, rapor, kâğıt, defter ve belgeleri üzerinde işlenen suçlar, Devlet mallarına karşı veya Devlete ait kâğıt ve belgeler üzerinde işlenen suçlardan sayılır.

KISIM - VI

Geçici hükümler ve yürürlük

Geçici Madde 1. – Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girmesini takip eden günden itibaren Banka sermayesi aşığıdaki esaslar dairesinde teşkil olunacaktır.

a) Bir milyar lira olan sermayenin %85'i Hazine tarafından, Hazine hissesine mahsuben Bankanın kuruluşunda kullanılmak; Banka, organları ile çalışmaya geçmesini sağlamak için 1975 Yılı Bütçe Kanununun 16 nci maddesi uyarınca kurumlara katılma payı olarak Maliye Bakanlığı Bütçesinde yer alan (Program 910, alt program 01, ödenek türü 3, faaliyet proje 0003, harcama kalemi 920'den) 40 milyon liralık meblağ Maliye Bakanlığınca Banka tarafından talep edildikçe tediye edilmek üzere bloke edilecektir.

b) Yukarıda belirtilen miktarın dışında kalan ve Hazinece karşılanması 1877 sayılı Yetki Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendinde gösterilen sermayenin Banka adına tahsis ve tediyesi,

Bankanın hükmi şahsiyet iktisap ederek faaliyete başladığının Maliye Bakanlığına bildirildiği tarihi takibeden bir ay içinde Maliye Bakanlığı ile Banka arasında yapılacak bir protokolle tespit edilecektir.

c) Bu kanun Hükümünde Kararnamenin 7/C fıkrasında Kamu İktisadi Teşebbüslerince taahhüt edilen sermayenin tediye esasları Bankanın hükmi şahsiyet iktisap etmesini müteakip bu teşebbüslerle aktedecekleri karşılıklı anlaşmalarla tespit edilecektir. 1877 sayılı Yetki Kanununun 3 (c) ve Kararnamenin işbu maddesi ile 440 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi gereğince ilgili teşekküller tarafından tamamlanması gereken formaliteler; başkaca bir Bakanlar Kurulu Kararına İltizam kalmaksızın yerine getirilmiş sayılır.

Geçici Madde 2. - Kuruluş safhasında Banka için gerekli yer, malzeme ve personeli Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sağlar.

Geçici Madde 3. - a) Banka işbu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte hükmi şahsiyet kazanır. Bu tarihten sonra Ticaret siciline kaydedilir.

b) Yönetim Kurulu teşkil edilinceye kadar Bankanın kuruluşu ile ilgili her türlü Banka faaliyetleri, Yönetim Kurulu adına Genel Müdür ve görevlendireceği şahıslar tarafından yürütülür.

Yürürlük

Madde 27. - Bu Kanun Hükümünde Kararneme yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28. - Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11.11.1975

S. Demirel
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. N. Erbakan

Devlet Bakanı

S. Öztürk

Devlet Bakanı

G. Karaca

İçişleri Bakanı

O. Asiltürk

Millî Eğitim Bakanı

A. N. Erdem

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı

Dr. K. Demir

Ulaştırma Bakanı

N. Mentese

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

S. Kılıç

Köyşehri Bakanı

K. Poyraz

Kültür Bakanı

R. Danışman

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Fevzioglu

Devlet Bakanı

H. Aksay

Devlet Bakanı

İ. Müftüoglu

Dışişleri Bakanı

İ. S. Çağlayangil

Bayındırlık Bakanı

F. Adak

Güm. ve Tekel Bakanı

O. Öztürk

Çalışma Bakanı

A. T. Pakso

Turizm ve Tanıtma Bak.

L. Tokoğlu

Orman Bakanı

T. Kapanlı

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Tırkeş

Devlet Bakanı

M. K. Erkovan

Millî Savunma Bakanı

F. Melen

Maliye Bakanı

Doç. Dr. Y. Ergenekon

Ticaret Bakanı

H. Başol

Gıda Tarım ve Hay. Bak.

Prof. K. Özal

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

A. Doğru

İmar ve İskân Bakanı

N. Ok

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ş. Ereğ

Sosyal Güvenlik Bakanı

İ. M. Ablun

DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş.'NİN KURULUŞU HAKKINDA 165 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin yeniden düzenlenmesi; 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 4.11.1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

KISIM - I

KURULUŞ VE HUKUKİ BÜNYE

Hukukî Bünye

MADDE 1. — Bu Kanun Hükümünde Kararname ile düzenlenen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi ve anonim şirket şeklinde, tüzelkişiliğe sahip, bir kalkınma ve yatırım bankası kurulmuştur.

Bankanın unvanı "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Anonim Şirketi" dir. Kısaltılmış unvanı "DESİYAB" tır. Bankanın ilgili olduğu Bakanlık "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" dır.

Bankanın merkezi "Ankara" dadır.

Kısaltmalar

MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararnamede geçen;

1. "Bakanlık" deyimini Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
2. "Bakan" deyimini Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
3. "Banka" deyimini Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'ni (DESİYAB'ı) ifade eder.

Bankanın Amacı ve Faaliyet Konuları

MADDE 3. — Bankanın amacı Türkiye'nin süratli ve yurt sathına yaygın sanayileşmesine ve sanayide mülkiyetin geniş halk kitlelerine yayılmasına katkıda bulunmak ve bu amaçla halkımızın ve yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını;

- a) Ekonomik bir güç halinde birleştirerek kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek,
- b) Kalkınma planlarının temel ilkelerine uygun teşebbüslere, özellikle sanai yatırımlara yöneltmek
- c) Sermaye piyasasının gelişmesine yardımcı olmaktır.

Banka bu amaçla ilkeleri bir yönetmelikle tespit edilmek üzere, kalkınma plan ve programlarında tarif edilen halka açık şirketler, banka iş programlarında tarifi verilen işçi şirketleri ile ulusal ve uluslararası kuruluşlarla mutabık kalınan, tariflere uygun çok ortaklı şirketler tarafından girişilen yatırım teşebbüslerinin :

1. Kalkınma ve yatırım bankacılığı işlemlerini yapar,

2. Kısa, orta, uzun vadeli ve kâr ortaklığı esaslı Türk Lirası veya döviz olarak yatırım ve işletme kredisi açabilir. Yerli ve yabancı finansman kurumlarına gerekli teminatın alınması karşılığında garanti verebilir ve aracı olabilir.

3. Kurulmuş şirketlere iştirak edebilir ve yeni şirketler kurabilir.

Bu şirketlerin hisse senetlerini, satabilir, geri alabilir ve kâr garantisi verebilir.

4. Her türlü menkul kıymetleri satın alabilir ve satabilir.

5. Araştırma, proje geliştirme ve eğitim çalışmaları yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir ve bunların rantabl çalışmalarını sağlayıcı önlemleri alır.

6. İthalat, ihracat ve görünmeyen muameleler gibi her türlü kambiyo işlemlerini yapmaya ve döviz pozisyonu tutmaya yetkilidir.
7. Sigorta acentalığı yapabilir.
8. Gerekli izinleri almak kaydıyla yurt içinde ve yurt dışında şube ve temsilcilik açabilir.
9. Açılan krediler karşılığında, gayrimenkul ipoteki de dahil olmak üzere her türlü teminatı alabilir.
10. Amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü iş ve işlemleri yapabilir.

KISIM - II MALİ HÜKÜMLER

Kaynaklar

MADDE 4. — Bankanın amacına ulaşmasını sağlayacak öz ve yabancı kaynaklar şunlardır :

a) Özkaynaklar

1. Sermaye
2. İhtiyatlar ve karşılıklar

b) Yabancı Kaynaklar

1. Hazine kefaletiyle Türk Lirası veya döviz mukabili çıkarılacak tahviller,
2. Hazine ve T.C. Merkez Bankasına açılacak krediler, verilecek avanslar,
3. Gerektiğinde hazine kefaleti verilmek suretiyle yerli ve yabancı kuruluşlardan sağlanacak krediler,
4. Diğer kaynaklar.

Yatırım Fonu ve ortaklığı

MADDE 5. — Banka, sermaye piyasası mevzuatı uyarınca menkul kıymetler yatırım ortaklığı ve menkul kıymetler yatırım fonu kurulabilir ve aracı kurum olarak faaliyet gösterebilir.

Banka, Sermaye Piyasası Kanununun 41 inci maddesinin (b) ve (c) bendlerine tabi değildir.

Sermaye

MADDE 6. — Bankanın sermayesisi 50 000 000 000 TL'dir. Bu sermaye her biri 1 000 TL değerinde 50 000 000 adet nama yazılı hisseye ayrılmıştır.

Hisseler (A), (B) ve (C) grubu olmak üzere üç gruptan oluşur.

(A) grubu hisseler hazineye ait olup, sermayenin % 51'ini teşkil eden 25 500 000 adet hissedenden ibarettir.

(B) grubu hisseler, sermayenin % 20'sini teşkil eden 10 000 000 adet hissedenden ibaret olup, Türk uyruklu olan öncelikle yurt dışında çalışan gerçek kişilere aittir.

(C) grubu hisseler, yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişilerin Türkiye'de kurdukları şirketlere, halk şirketlerine, sosyal güvenlik kurumlarına, yerli ve yabancı finansman kurumlarına ve kamu tüzelkişilerine ait olup, sermayenin % 29'unu teşkil eden 14 500 000 adet hissedenden ibarettir.

Yönetim Kurulu hisse senetlerini değişik tutarlı küpürler halinde bastırabilir.

Bankanın sermayesi Genel Kurulun kararı üzerine Bakanlar Kurulu tarafından artırılır.

Sermaye artırım işlemi ayrıca tescil ve itana tabi değildir.

Menkul kıymet çıkarma yetkisi

MADDE 7. — Banka, yürürlükteki mevzuat uyarınca her türlü menkul kıymet çıkarabilir ve satabilir.

Bankanın hazine kefaletiyle çıkaracağı tahviller, devlet tahvillerinin sahip olduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden istifade eder.

Kaynakların kullanılışı

MADDE 8. — Banka, kaynaklarını yıllık plasman programına göre kullanır.

Plasman programında;

- a) Kaynakların sektörlere, yörelere ve şirket yapılarına göre tahsisi,
- b) İştirak ve kredi için yapılacak tahsisler,
- c) Yörelere ve şirket yapılarına göre uygulanacak kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri belirtilir. Yıllık plasman programları Bakanlık ile Maliye Bakanlığına gönderilir.

Hesap dönemi ve iş programı

MADDE 9. — Bankanın hesap dönemi takvim yılıdır.

Banka, her hesap dönemi için faaliyetlerini düzenleyen bir iş programı hazırlar. Bu iş programında;

- a) 8 inci maddede sözü edilen plasman programına,
- b) Personel kadrosuna,
- c) Yatırım programına,
- d) Gelir ve gider bütçesine,
- e) Finansman programına,
- f) Değerlendirme kıstaslarına,
- g) İşçi şirketi tanımına,
- h) Gerekli görülen diğer konulara yer verilir.

KISIM - III

BANKANIN ORGANLARI

Genel Kurul

MADDE 10. — Genel Kurul, banka hisse senedi sahiplerinden meydana gelir. Genel Kurul, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri saklı olmak üzere Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre görev yapar.

Yönetim Kurulu

MADDE 11. — Yönetim Kurulu, Genel Kurula karşı sorumlu karar organıdır.

a) Yönetim Kurulu

1. Genel Müdür,

2. Bakanın teklifi üzerine, Başbakan, Maliye Bakanı ve Bakanın imzalarını taşıyan ortak kararnameyle tayin edilecek bir üye,

3. Maliye Bakanının teklifi üzerine; Başbakan, Maliye Bakanı ve Bakanın imzalarını taşıyan ortak kararnameyle tayin edilecek bir üye,

4. Hazine dışındaki (B) grubu hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek bir üye,
5. (C) grubu hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek bir üye

olarak teşekkül eder.

b) Banka Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmek için;

1. Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarına sahip olması,
2. Yükseköğrenim yapmış olması,

3. Maliye Bakanınca teklif edilecek üyenin maliye ve iktisat, (C) grubu hissedarlar arasından seçilecek üyenin bankanın faaliyet alanı ile ilgili mesleki ihtisasa sahip olması gerekir.

4. (B) grubu hissedarları temsilen seçilecek üyede yukarıda yazılı şartlar aranmaz.

c) Yönetim Kurulu üyeleri, başka bir kurulda görev alamazlar, serbest meslek icra edemezler, Türk Ticaret Kanununa göre tacir veya esnaf sayılmalarını gerektirecek faaliyette bulunamazlar.

d) Yönetim Kurulunun başkanı Genel Müdürdür.

e) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Ancak süresi biten üye, yerine yeni bir tayin yapılmaya kadar görevine devam eder. Görev süresi sona erenler tekrar seçilebilirler ve seçildikleri usule göre görevlerinden alınabilirler. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere bu maddenin (a) bendi uyarınca gösterilecek adaylar arasından Yönetim Kurulunca tayin yapılır ve bu tayin ilk Genel Kurulun onayına sunulur.

f) Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanır. Yönetim Kurulu, başkan ve iki üyenin bulunması halinde toplanabilir ve kararlarını en az üç oyla alır. Çekimser oy kullanılmaz.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 12. — Yönetim Kurulunun temel görevi Genel Kurul kararları ve ilgili mevzuat ile kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde bankanın bu K.H.K. belirlenen amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Yönetim Kurulu be meyanında;

a) Şirketlere kredi açılmasına, sermayelerine iştirak edilmesine, bankanın öncülüğünde şirket kurulmasına ve iştiraklere ait hisse senetlerinin satılmasına, geri alınmasına ve kâr garantisi verilmesine karar verir.

b) Yurt içinde ve dışında temsilcilikler, şubeler ve iribat büroları açılmasına ve kapatılmasına karar verir.

c) Bankaya kaynak sağlanması için gerekli tedbir ve kararları alır.

d) Orta ve uzun vadeli planlar ile bu K.H.K. nın 10 uncu maddesine göre hazırlanacak yıllık iş programını onaylar, izler ve gerektiğinde değiştirir.

e) Yıllık faaliyet raporu, bilanço ve kâr-zarar hesabını ve kârın dağıtım şeklini hazırlayarak Genel Kurula önerir.

f) Banka faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli organizasyonu ve çalışma usullerini tespit eder ve yönetmelikleri karara bağlar.

g) Genel Müdürlüğün önerisi üzerine üst düzey yöneticileri tayin eder ve bunların görev ve yetkilerini belirler.

h) Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük makamlarının boşalması halinde, yeni tayin yapılmaya kadar Yönetim Kurulu Başkanlığına vekâlet edecek Yönetim Kurulu üyesini ve Genel Müdürlüğe vekâlet edecek Genel Müdür Yardımcısını seçer ve Bakanın onayına sunar.

i) Çalışmakta olan ve ayrılmış banka mensuplarına öncelik verilerek suretiyle bankanın işti-
raklerindeki Yönetim Kurulu üyeleri ve denetçi adaylarını seçer.

j) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapar.

Yönetim Kurulu gerekli gördüğü takdirde yetkilerinin bir bölümünü, sınırlarını belirterek Genel
Müdüre devredebilir. Genel Müdür, yetkili bulunduğu hususlardaki uygulamaları hakkında Yönetim
Kuruluna ilk toplantısında bilgi verir. Yetki devri Yönetim Kurulunu sorumluluktan kurtarmaz.

Genel Müdür

MADDE 13. — Genel müdür, Bakanın teklifi üzerine, Başbakan, Maliye Bakanı ve Bakanın
imzalarını taşıyan ortak kararname ile tayin edilir. Görevden alınma, tayindeki usule göre yapılır.

Genel müdür olarak tayin edilebilmek için; iktisat, maliye, işletme, yönetim, hukuk veya mü-
hendislik dallarında en az lisans düzeyinde öğrenim yapmış olmak ve en az on yılı kamu kurumu ve
kuruluşlarında olmak üzere toplam onbeş yıl başarı ile çalışmış bulunmak gereklidir.

Genel müdürün görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir :

a) Bankayı ilgili mevzuat, Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda yönetir.

b) İdare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı bankayı temsil eder ve temsil yetkisini
gerektiğinde devreder.

c) Üst düzey yöneticilerin tayinlerini teklif ve diğer personeli tayin eder.

d) Banka sermayesi ile diğer malî kaynakların, kuruluş amacına ve verimlilik esaslarına uygun
bir şekilde kullanılmasını sağlar.

e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yapar.

Genel müdür, gerekli gördüğü takdirde yetkilerini kısmen daha alt kademelere devredebilir.
Yetki devri Genel Müdürlü sorumluluktan kurtarmaz.

Genel Müdür Yardımcıları

MADDE 14. — Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdürlüğün önerisi Yönetim Kurulunun ka-
rarı ile atanır.

Genel Müdür Yardımcısı olabilmek için en az yedi yılı kamu kuruluş ve kurumlarında olmak
üzere toplam 10 yıl başarı ile çalışmış olmak ve Genel Müdürlükte aranan niteliklere sahip bulunmak
şarttır. Genel müdür Yardımcılarından birinin bankacılık konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olması
gerekir.

Genel Müdür Yardımcılarının sayısı altıdan çok olmamak üzere Genel Müdürlüğün önerisi üzeri-
ne Yönetim Kurulunca tespit edilir.

Genel Müdür Yardımcıları arasındaki iş bölümü Genel Müdür tarafından yapılır.

Banka personeli

MADDE 15. — Banka personeli, 19.10.1983 tarih ve 2929 sayılı Kanunun personele ilişkin
hükümleri ve İktisadi Devlet Teşekkülleri Personel Rejimi esaslarını düzenleyen Kanuna tabidir.

Denetim Kurulu

MADDE 16. — Bankanın denetim kurulu üç üyeden oluşur.

Denetim Kurulu üyelerinden biri Bakan, diğeri Maliye Bakanı tarafından atanır ve üçüncü üye
(B) ve (C) grubu hissedarlarınca kendi aralarında oya katılanların çoğunluğu ile seçilir.

Denetçilerde, Yönetim Kurulu üyeleri için gerekli şartlar aranır. Ancak meslekî ihtisas şartı
aranmayabilir. Denetçiler Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre çalışırlar.

KISIM - IV ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İstisnalar, hak ve imtiyazlar

MADDE 17. — Banka, bu Kanun Hükmünde Kararnamede yazılı haller hariç İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Kanunu ile genel muhasebe, devlet alım-satımı ve ihaleleriyle devlet inşaatının tabi bulunduğu mevzuat hükümlerine ve Sayıştay'ın denetimine tabi değildir.

Bankanın taşınır ve taşınmaz malları, paraları ile her türlü hak ve alacakları devlet malı hükmündedir.

Banka kuruluş amacı ve faaliyet konularının gerçekleşmesi için gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya verir, leh vealeyhte rehin, ipotek, imtifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri vesair hakları tesis eder.

Kalkınma plan ve programlarında tarif edilen halka açık şirketler, banka iş programlarında tarifi verilen işçi şirketleri ile ulusal ve uluslararası kuruluşlarla mutabık kalınan tarifelere uyan çok ortaklı şirketlere açılan krediler ve bu şirketlerce bankaya yapılan her türlü ödemeler banka ve sigorta muameleleri vergisinden muafır.

Bu kredi işlemleriyle ilgili senetler, makbuzlar, taahhütname, mukavelename, kefaletname ve temliknameler, teminat ve kefalet mektupları, mektup ve telgraflar, dekontlar, münakale, tediye, irsal, teslim, tahsil emirleri ve her nevi kâğıtlar, kayıtlar, defterler, hesap hülasaları, kredi lehtarlarından bankaca alınacak beyanname, bilanço ve işletme hesabı hülasaları, menkul rehmi ve gayrimenkul ipotegi işlemleri bu şirketlerin banka emrine tanzim edeceği senetler, reeskont senetleri, bu kredilerden doğacak borçlar hakkında icra, mahkeme ve resmî daireler nezdinde yapılacak takip ve tahsilata dair her nevi talep, tebliğ ve kararlar, ipotegin paraya çevrilmesi ve gayrimenkulün banka üzerinde kalması ile ilgili muameleler, bu krediler dolayısıyla bankaca alınan paralar, faiz, komisyon, her türlü masraf karşılıkları dahil, damga vergisinden, noter ve tapu harçlarından ve her türlü harçlardan muafır.

Kârın dağıtımı

MADDE 18. — Yıllık safi kârın:

1. % 5'i nominal sermayenin % 20'sini buluncaya kadar 1 inci tertip yedek akçe,
2. Bankalar Kanununun öngördüğü diğer yedek akçeler,
3. Vergi ve diğer kanunî yükümlülükler,
4. Hissedarlar için ödenmiş sermaye payları üzerinden % 5, 1 inci temettü payı ayrıldıktan sonra, kalan kârdan T. Ticaret Kanunu ve Genel Kurulca gerekli görülen diğer ödenek ve yedek akçeler ayrılır ve kalan ortaklara ödenmiş sermaye payları oranında 2 nci temettü payı olarak dağıtılır.

Bu dağıtımlar sonunda (B) grubu hisse senedi sahiplerine ödenmiş sermaye payları üzerinden verilen kâr payı oranı, o dönem için devlet tahvillerine uygulanmış olan ortalama faiz oranının altında olamaz. Bu gruba dağıtılacak temettü oranının bu oranın altında kalması halinde, aradaki fark bankaca ikmal olunur ve gider kaydedilir.

Genel Kurulda oy kullanma

MADDE 19. — Genel Kurul toplantılarında her hissenin bir oy hakkı vardır. Genel Kurulda oylar Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kullanılır.

Bankanın Mal ve Belgeleri

MADDE 20. — Bankaya ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ve paralar ile her türlü hak ve alacaklar devlet malı hükmindedir.

Bankanın mal ve paraları ve para hükmündeki evrak ve senetleriyle diğer mevcutlarına karşı işlenen suçlar devlet mallarına karşı veya devlete ait kâğıt ve belgeler üzerinde işlenen suçlardan sayılır.

İştirakler

MADDE 21. — Banka, bu kanun hükmünde kararnamedeki amaç ve faaliyetlerini gerçekleştirmek için şirketler kurabilir ve kurulmuş şirketlere iştirak edebilir. Banka payının % 50'nin altında olması esastır. Bu oranın aşılması halinde aşan miktar, aşım tarihinden itibaren üç yıl içinde elden çıkarılır.

Bankanın iştirakleriyle ilgili faaliyetleri ile bu iştiraklerde temsilci olarak görev alacak mensupların atanmaları ve şirketlerce temsilcilere yapılacak ödemeler bir yönetmelikle düzenlenir.

Gözetim ve denetim

MADDE 22. — Bakanlık, bankanın faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlidir. Bu görev, bankanın görev ve yetkilerini daraltmayacak ve normal faaliyetlerini aksatmayacak şekilde yerine getirilir.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu her yıl bankanın faaliyetlerine ilişkin bir rapor hazırlar ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.

Banka, bilanço ve kâr-zarar cetvellerini hazırlar ve en geç Mart ayı sonuna kadar Yüksek Denetleme Kuruluna gönderir.

Yüksek Denetleme Kurulu bankaya ilişkin raporunu Mayıs ayı sonuna kadar bankaya gönderir.

Bankanın genel kurulu en geç Haziran ayı sonuna kadar toplanır ve Yüksek Denetleme Kurulunun raporunu da dikkate alarak kararlarını verir.

Diğer kanunî hükümler

MADDE 23. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamede bulunmayan hususlarda Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanununun kalkınma ve yatırım bankalarına ilişkin hükümleri uygulanır.

KISIM - V

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1. — Mevcut iştirakler için 21 inci maddede belirtilen süre, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinde başlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Yönetim Kurulu, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinden itibaren 3 ay içinde Genel Kurulu toplantıya çağırır.

Bu ilk Genel Kurul toplantısında Yönetim Kurulu üyeleri ile denetçilerin seçimi yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Banka personelinin özlük hakları, 15 inci maddede belirtilen personel rejimi ile ilgili Kanun yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemeler çerçevesinde yürütülür.

Şu kadar ki, Personel Rejimi Kanunu ile sağlanan parasal hakları ile mevcut parasal hakları arasında personel aleyhine olan farkın ortadan kaldırılıncaya kadar, tazminat olarak ödenir.

KISIM - VI

SON HÜKÜMLER

Yürürlükten kalkan mevzuat

MADDE 24. — 17.4.1975 tarih ve 1877 sayılı Kanuna dayalı olarak çıkartılan 11.11.1975 tarih ve 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>B. Ulusu</i> Başbakan		<i>Kenan Evren</i> Cumhurbaşkanı
Devlet Bak.-Başb. Yrd. <i>Z. Baykara</i>	Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. İ. Öztrak</i>	Devlet Bakanı V. <i>Prof. Dr. İ. Öztrak</i>
Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. N. M. Özdaş</i>	Devlet Bakanı <i>S. R. Pasin</i>	Adalet Bakanı <i>K. Akdoğan</i>
Millî Savunma Bakanı <i>Ü. H. Bayülken</i>	İçişleri Bakanı <i>S. Çetiner</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. Türkmen</i>
Maliye Bakanı <i>A. B. Kafaoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. Sağlam</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Dr. T. Önalp</i>
Ticaret Bakanı <i>K. Cantürk</i>	Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı <i>Prof. Dr. K. Kılıçturgay</i>	Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Prof. Dr. C. T. Sadıklar</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Prof. Dr. M. Aysan</i>	Tarım ve Orman Bakanı <i>Prof. Dr. S. Özbek</i>	Çalışma Bakanı <i>Prof. Dr. T. Esener</i>
Sanayi ve Teknoloji Bakanı <i>M. Turgut</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>F. İlkel</i>	Kültür ve Turizm Bakanı <i>İ. Evliyaoğlu</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>Prof. Dr. A. Samsunlu</i>	Köyşeheri ve Koop. Bakanı <i>M. R. Güney</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>V. Özgül</i>
	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>S. Şide</i>	

DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş.'NİN KURULUŞU HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR 329 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesi; 12.3.1986 tarihli ve 3286 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 22.6.1988 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bankanın unvanı “Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi”dir. Kısaltılmış unvanı “TKB”dir.

Bankanın ilgili olduğu Bakanlık “Başbakanlık”tır.”

Madde 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen;

1. “Bakanlık” deyimini Başbakanlığı,
2. “Bakan” deyimini Başbakan veya görevlendireceği Devlet Bakanını,
3. “Banka” deyimini Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'ni (TKB)’ı, ifade eder.”

MADDE 3. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bankanın Amacı ve Faaliyet Konuları

Madde 3. — Bankanın amacı, Türkiye'nin süratli ve yurt sathuna yaygın sanayileşmesine ve sanayide mülkiyetin geniş halk kitlelerine yayılmasına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla Banka, esasları Banka yıllık iş programında tespit edilmek üzere yurtiçi ve yurtdışı tasarrufları kalkınma planları temel ilkelerine uygun anonim şirket statüsündeki teşebbüslerin yatırımlarına, kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde, yöneltmek ve sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak üzere;

1. Kalkınma ve yatırım bankacılığı hizmetlerini yapar.
2. Türk Lirası veya döviz olarak kısa, orta, uzun vadeli her türlü nakdi ve gayrimenkul kredi açabilir, kâr ortaklığı veya kiralama esaslı kredi işlemleri yapabilir. Yerli ve yabancı kişi ve kurumlara gerekli teminatın alınması karşılığında garanti verebilir ve aracı olabilir.

3. Kurulmuş şirketlere iştirak edebilir ve yeni şirketler kurabilir.

Bu şirketlerin pay senetlerini satabilir, geri alabilir ve kâr garantisi verebilir.

4. Her türlü menkul kıymetleri satın alabilir ve satabilir.
5. Araştırma, proje geliştirme ve eğitim çalışmaları yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. Finansman ilişkisinde bulunduğu şirketlerin rütabl çalışmalarını sağlayıcı önlemleri alabilir.

6. İthalat, ihracat ve görünmeyen muameleler gibi her türlü kambiyo işlemlerini yapabilir ve döviz pozisyonu tutabilir.

7. Sigorta acentalığı yapabilir.

8. Gerekli izinleri almak kaydıyla yurtiçinde ve dışında şube ve temsilcilik açabilir.

9. Açılan krediler karşılığında, gayrimenkul ipoteği de dahil olmak üzere her türlü teminat alabilir.

10. Yurtiçi ve yurtdışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir.

11. Amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü iş ve işlemleri yapabilir.”

MADDE 4. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. — Bankanın sermayesi 150 000 000 000.- TL.’dir. Bu sermaye her biri 1 000.- TL. değerinde 150 000 000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır.

Paylar (A), (B) ve (C) grubu olmak üzere üç gruptan oluşur.

(A) grubu paylar Hazine’ye ait olup sermayenin % 49’unu teşkil eden 73 500 000 adet paydan ibarettir.

(B) grubu paylar, sermayenin % 20’sini teşkil eden 30 000 000 adet paydan ibaret olup, Türk uyruklu olan öncelikle yurtdışında çalışan gerçek kişilere aittir.

(C) grubu paylar, 3 üncü maddede belirtilen şirketlere, sosyal güvenlik kurumlarına, yerli ve yabancı finansman kurumlarına ve kamu tüzel kişilerine ait olup, sermayenin % 31’ini teşkil eden 46 500 000 adet paydan ibarettir.

Yönetim Kurulu pay senetlerini değişik tutarlı kupürler halinde bastırabilir.

Bankanın sermayesi Genel Kurulun kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılır.

Sermaye artırımı işlemi ayrıca tescil ve ilana tabi değildir.”

MADDE 5. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesinin (1) bendinin (2) ve (3) üncü fıkraları, (b) bendinin (3) üncü fıkrası ile (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Ortak kararname ile tayin edilecek bir üye,”

“3. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın teklifi üzerine ortak kararname ile tayin edilecek bir üye,”

“3. (a) bendinin 3 üncü fıkrası uyarınca teklif edilecek üyenin maliye ve iktisat, (C) grubu hissedarlar arasından seçilecek üyenin Banka’nın faaliyet alanı ile ilgili ihtisasa sahip olması gerekir.”

“e. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Ancak süresi biten üye, yerine yeni bir tayin yapılınca kadar görevine devam eder. Görev süresi sona erenler tekrar seçilebilirler ve seçildikleri usule göre görevlerinden alınabilirler. Süresi dolmadan üyeliğin boşaltılması halinde aynı usulle kalan süreyi tamamlamak üzere atama yapılır.”

MADDE 6. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genel Müdür ortak kararname ile tayin edilir. Görevden alınma, tayindeki usule göre yapılır.”

MADDE 7. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 15. — Banka personeli hakkında iktisadî devlet teşekkülleri personel rejimi uygulanır.”

MADDE 8. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetim Kurulu üyelerinden biri Başbakan, diğeri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından atanır ve üçüncü üye (B) ve (C) grubu hissedarlarınca kendi aralarında oya katılanların çoğunluğu ile seçilir.”

MADDE 9. — Bu Kanun Hükmünde Karamame yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun Hükmünde Karamame hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>T.Özal</i> <i>Başbakan</i>		Cumhurbaşkanı Y. <i>Yıldırım Akbulut</i>
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. <i>İ. K. Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>	Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>
Devlet Bakanı <i>V. Atasoy</i>	Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı <i>A. Kahveci</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>	Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı <i>N. Kitapçı</i>	Adalet Bakanı V. <i>M. Kalemli</i>	Millî Savunma Bakanı <i>E. Vuralhan</i>
İçişleri Bakanı <i>M. Kalemli</i>	Dışişleri Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>	Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>
Millî Eğt. Genç. ve Spor Bakanı <i>H. C. Güzel</i>	Bayındırlık ve İskân Bak. <i>İ. S. Giray</i>	Sağ. ve Sos. Yard. Bakanı <i>B. Akarcalı</i>
Ulaştırma Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>	Tarım Orman ve Köyiş. Bakanı <i>H. H. Doğan</i>	Çalışma ve Sos. Güt. Bakanı <i>İ. Aykut</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yürür</i>	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>F. Kurt</i>	Kültür ve Turizm Bakanı <i>M. T. Tiiz</i>

**TÜRKİYE KALKINMA BANKASI ANONİM ŞİRKETİNİN KURULUŞU HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA 401 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME**

Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesi; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 2.1.1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 4.11.1983 tarihli ve 165 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — Bankanın amacı; Türkiye'nin kalkınması için, anonim şirket statüsündeki teşebbüslere kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurtiçi ve yurtdışı tasarrufları kalkınmaya dönük yatırımlara yöneltmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, yurtiçi, yurtdışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yapmaktır.

Banka bu amaçları gerçekleştirmek üzere;

1. Türk lirası veya döviz olarak kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdi ve gayrinakdi kredi açabilir, kâr ortaklığı veya kiralamaya esaslı kredi işlemleri yapabilir. Yerli ve yabancı kişi ve kurumlara gerekli teminatın alınması karşılığında garanti verebilir ve aracı olabilir.

2. Her türlü menkul kıymetleri satın alabilir, satabilir ve tahvil garantisi verebilir.

3. Araştırma, proje geliştirme ve eğitim çalışmaları yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. Finansman ilişkilerinde bulunduğu şirketlerin rantabl çalışmalarını sağlayıcı önlemleri alabilir.

4. Şirketlere kredi açabilir, yurtiçinde ve yurtdışında kurulmuş şirketlere iştirak edebilir. Gerktiğinde rehabilitasyon, bonifikasyon ve konsolidasyon yapabilir. Banka'nın öncülüğünde şirket kurabilir ve iştiraklere ait hisse senetlerini alabilir, satabilir, geri alabilir ve kâr garantisi verebilir.

5. İthalat, ihracat ve görünmeyen muameleler gibi her türlü kambiyo işlemlerini yapabilir ve döviz pozisyonu tutabilir.

6. Sigorta acentalığı yapabilir.

7. Gerekli izinleri almak kaydıyla yurtiçinde ve yurtdışında şube ve temsilcilik açabilir.

8. Yurtiçi ve yurtdışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir.

9. Yurtiçi ve yurtdışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlayabilir.

10. Sanayide mülkiyetin geniş halk kitlelerine yayılmasını sağlayacak tedbirleri alır.

11. Banka kaynaklarını kalkınma planı ve yıllık programların hedef ve ilkelerine uygun olarak kullanır.

12. Amacının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlemleri yapabilir.

13. Her türlü menkul ve gayrimenkul malları alır, satar, kiralar, kiraya verir, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri ve sair hakları tesis edebilir.

14. Banka açtığı krediler karşılığında, menkul rehni, ticarî işletme rehni ve gayrimenkul ipoteki de dahil olmak üzere her türlü teminatı alabilir.”

MADDE 2. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. — Bankanın sermayesi 1 000 000 000 000.- TL. dir. Bu sermaye herbiri 1 000.- TL. değerinde 1 000 000 000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır.

Paylar (A), (B) ve (C) grubu olmak üzere üç gruptan oluşur.

(A) grubu paylar, Hazine'ye ait olup sermayenin % 49'unu teşkil eden 490 000 000 paydan ibarettir.

(B) grubu paylar, sermayenin % 20'sini teşkil eden 200 000 000 adet paydan ibaret olup, Türk uyruklu olan, öncelikle yurtdışında çalışan gerçek kişilere aittir.

(C) grubu paylar, 3 üncü maddede belirtilen şirketlere, sosyal güvenlik kurumlarına, yerli ve yabancı finansman kurumlarına ve kamu tüzel kişilerine ait olup, sermayenin % 31'ini teşkil eden 310 000 000 adet paydan ibarettir.

Yönetim Kurulu pay senetlerini değişik tutarlarda bastırabilir.

Bankanın sermayesi Genel Kurulun kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

Sermaye artırım işlemleri ayrıca tescil ve ilana tabi değildir.

Sermaye artırım sırasında rüçhan hakkını kullanmayan (B) ve (C) grubu pay sahiplerinin hakları Hazine tarafından kullanılabilir. Bu durumda bu payların (B) ve (C) grubu olma özellikleri bu işlemle ortadan kalkar.”

MADDE 3. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 11. — Yönetim Kurulu, Genel Kurula karşı sorumlu karar organıdır.

a) Yönetim Kurulu

1. Genel Müdür,

2. Hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek altı üye,
olmak üzere bir başkan toplam yedi üyeden teşekkül eder.

b) Banka Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmek için;

1. Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarına sahip bulunmak,

2. Yüksek öğrenim yapmış olmak,

3. Hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek üyelerden üçünün maliye ve iktisat; ikisinin Banka'nın faaliyet alanı ile ilgili ihtisas sahibi olmaları gerekir. Diğer üyede ise meslek ihtisas şartı aranmaz.

c) Yönetim Kurulunun başkanı Genel Müdür'dür.

d) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar seçilebilirler. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde, Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

e) Yönetim Kurulu en az ayda iki defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar bu salt çoğunluğun oybirliği ile alınır. Çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu iki sayılır.”

MADDE 4. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 14. — Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdür’ün önerisi üzerine Yönetim Kurulunun kararı ile atanır. Görevden alınma, tayindeki usulle yapılır.

Genel Müdür Yardımcısı olabilmek için iktisat, maliye, işletme, yönetim, hukuk veya mühendislik dallarında en az lisans düzeyinde öğrenim yapmış olmak ve bankacılık veya işletmecilik kesiminde en az 7 yıl başarı ile çalışmış bulunmak gerckir.”

MADDE 5. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 16. — Bankanın denetim kurulu üç üyeden oluşur.

Denetim kurulu üyeleri hissedarlara önerilen adaylar arasından Genel Kurulca seçilir.

Denetçilerde, Yönetim Kurulu üyeleri için gerekli şartlar aranır. Denetçiler, Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre çalışırlar.

Denetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar seçilebilirler. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 6. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 18. — Yıllık safi kârın;

1. % 5’i nominal sermayenin % 20’sini buluncaya kadar 1 inci tertip yedek akçeye,

2. Bankalar Kanununun öngördüğü diğer yedek akçelere,

3. Vergi ve diğer kanunî yükümlülüklerle,

4. Pay sahipleri için ödenmiş sermaye payları üzerinden % 5’i 1 inci temettü payına,

5. Genel Kurulca tespiti yapılacak % 5’e kadar olan kısmı, personelin brüt üç aylık ücreti ile sınırlı olarak Yönetim Kurulunun tespit edeceği esastar dahilinde tevzi edilmek üzere temettü olarak personele,

ayrıldıktan sonra, kalan kârdan Türk Ticaret Kanunu ve Genel Kurulca gerekli görülen diğer ödenek ve yedek akçeler ayrılır ve kalanı Genel Kurulca uygun görülecek şekilde pay sahiplerine ikinci temettü payı olarak dağıtılır.

Bu dağıtımlar sonunda (B) grubu hisse senedi sahiplerine ödenmiş sermaye payları üzerinden verilen kâr payı oranı, o dönem için devlet tahvillerine uygulanmış olan ortalama faiz oranının altında olamaz. Bu gruba dağıtılacak temettü oranının bu oranın altında kalması halinde, aradaki fark Bankaca ikmal olunur ve gider kaydedilir.”

Geçici Madde 1. — Bankanın Anasözleşmesi, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren 4 ay içinde hazırlanır.

Geçici Madde 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görevleri, süreleri sonuna kadar devam eder.

Ancak, yeni ihdas edilen yönetim kurulu üyelikleri için, ilk Genel Kurul toplantısında seçim yapılır.”

MADDE 7. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Yıldırım Akbulut</i> <i>Başbakan</i>		Cumhurbaşkanı <i>T. Özal</i>
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>M. Keçeciler</i>	Devlet Bakanı <i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı <i>H. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>G. Taner</i>	Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı <i>I. Çelebi</i>	Devlet Bakanı <i>V. Dinçerler</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Özarstan</i>	Devlet Bakanı <i>E. Konukınan</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Özdemir</i>
Devlet Bakanı <i>M. Taşar</i>	Devlet Bakanı <i>K. Akkaya</i>	Devlet Bakanı <i>H. Örtüç</i>
Adalet Bakanı <i>M. O. Sungurlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. S. Giray</i>	İçişleri Bakanı <i>A. Aksu</i>
Dışişleri Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>	Maliye ve Gümrük Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı <i>C. Altunkaya</i>	Sağlık Bakanı <i>H. Şıvgın</i>	Ulaştırma Bakanı <i>C. Tuncer</i>
Tarım, Orman ve Köy. Bakanı <i>L. Kayalar</i>	Çal. ve Sos. Glv. Bakanı <i>İ. Aykut</i>	Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yüriür</i>
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>F. Kurt</i>	Kültür Bakanı <i>N. K. Zeybek</i>	Turizm Bakanı <i>İ. Aküzüm</i>

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
**DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş.'NİN KURULUŞU
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. — 4.11.1983 tarihli ve 165 sayılı "Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin başlığı "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6. — Banka kayıtlı sermaye sisteminde olup, kayıtlı sermayesi 75 000 000 000 000.- TL.'dir. Bankanın hisse senetleri nama yazılıdır.

Bankanın kayıtlı sermaye tavanı içinde sermaye artırımını Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirilir. Kayıtlı sermaye tavanı ise, Genel Kurul kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

Yönetim Kurulu; rüçhan haklarını kısıtlamaya, itibarî değerini üzerinde hisse senedi çıkarmaya, tahsisli pay satışı yapmaya ve hisse senetlerini değişik kupürler halinde bastırmaya yetkilidir.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde, Bankanın kayıtlı sermaye sisteminin işleyişi, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde yürütülür."

MADDE 3. — 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 18. — Bankanın gayrisafi kârdan vergi ve diğer yasal yükümlülükler ayrıldıktan sonra dağıtılabilir kârdan, Türk Ticaret Kanunu, Bankalar Kanunu ve sair ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci temettü dağıtımını gerçekleştirilir.

Bu şekilde dağıtılacak birinci temettüden sonra kalan kârın, Genel Kurulca tespiti yapılacak yüzde 5'e kadar olan kısmı, personelin brüt üç aylık ücreti ile sınırlı olarak Yönetim Kurulunun tespit edeceği esaslar dahilinde dağıtılmak üzere temettül olarak personele ayrıldıktan sonra, kalan kârdan Türk Ticaret Kanunu ve Genel Kurulca gerekli görülen diğer ödenek ve yedek akçeler ayrılır ve kalanı Genel Kurulca pay sahiplerine ikinci temettül payı olarak dağıtılır."

GEÇİCİ MADDE. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce esas sermayenin 10 000 000 000 000.- TL.'den 50 000 000 000 000.- TL.'ye artırılması aşamalarında; çıkarılmış, ancak ödenmemiş paylara ilişkin olarak, mevcut ortaklara rüçhan hakkının kullanılması teklif edilir, rüçhan haklarından artakalan paylar ise iptal edilir. Rüçhan hakkı kullanımında, daha önceki sermayenin tam ve nakden ödenmesi koşulu aranmaz.

Bu hakkın kullanılmaması sonucunda oluşan ödemiş sermaye, Bankanın çıkarılmış sermayesi olarak tescil ve ilan edilir.

Bu hakkın kullanılması, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve sair ilgili mevzuat hükümlerinde öngörülen süreler dikkate alınarak, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 90 gün içinde gerçekleştirilir.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit Başbakan		Enerji ve Tabii Kay. Bakanı ve Başbakan Yardımcısı	
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. D. Bahçeli	Devlet Bak. ve Başb. Yrd. H. H. Özkan	Başbakan Yardımcısı M. C. Ersümer	Devlet Bakanı M. Keçeciler
Devlet Bakanı R. Önal	Devlet Bakanı Prof. Dr. T. Toşgay	Devlet Bakanı Y. Yalova	Devlet Bakanı R. K. Yücelen
Devlet Bakanı Prof. Dr. Ş. S. Gürel	Devlet Bakanı S. Somuncuoğlu	Devlet Bakanı E. S. Gaydalı	Devlet Bakanı M. A. İrtemçelik
Devlet Bakanı M. Yılmaz	Devlet Bakanı Prof. Dr. R. Mirzaoğlu	Devlet Bakanı İçişleri Bakanı S. Tantan	Millî Eğitim Bakanı M. Bostancıoğlu
Devlet Bakanı H. Gemici	Devlet Bakanı Prof. Dr. Ş. Üşenmez	Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. E. Öksüz	Sanayi ve Ticaret Bakanı A. K. Tanrıkulu
Devlet Bakanı F. Ünlü	Devlet Bakanı Prof. Dr. A. Çay		Orman Bakanı Prof. Dr. N. Çağan
Adalet Bakanı Prof. Dr. H. S. Türk	Millî Savunma Bakanı S. Çakmakçıoğlu		
Dışişleri Bakanı İ. Cem	Maliye Bakanı S. Oral		
Bayındırlık ve İskân Bakanı K. Aydın	Sağlık Bakanı Prof. Dr. O. Durmuş		
Tarım ve Köyişleri Bakanı V. A. K. Tanrıkulu	Çalışma ve Sosyal Güv. Bak. Y. Okuyan		
Kültür Bakanı M. İ. Talay	Turizm Bakanı E. Mumcu		
	Çevre Bakanı V. N. Çağan		

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE KALKINMA BANKASI ANONİM ŞİRKETİNİN KURULUŞU HAKKINDA
KANUN TASARISI

(27.11.1975 TARİHLİ VE 13 SAYILI "DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI KURULUŞUNA DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME", 14.11.1983 TARİHLİ VE 165 SAYILI "DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş.'NİN KURULUŞU HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME", 15.7.1988 TARİHLİ VE 329 SAYILI "DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI A.Ş.'NİN KURULUŞU HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME" İLE 12.2.1990 TARİHLİ VE 401 SAYILI "TÜRKİYE KALKINMA BANKASI ANONİM ŞİRKETİNİN KURULUŞU HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME"LERİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE TÜRKİYE KALKINMA BANKASI ANONİM ŞİRKETİNİN KURULUŞU HAKKINDA KANUN TASARISI)

KISIM - I

KURULUŞ VE HUKUKİ BÜNYE

Hukukî bünye

MADDE 1. – Bu Kanun ile düzenlenen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi ve anonim şirket şeklinde, tüzelkişiliğe sahip, bir kalkınma ve yatırım bankası kurulmuştur.

Bankanın unvanı "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi"dir. Kısaltılmış unvanı "TKB"dir.

Bankanın ilgili olduğu Bakanlık "Başbakanlık"tır.

Bankanın merkezi "ANKARA"dadır.

Kısaltmalar

MADDE 2. – Bu Kanunda geçen;

1. "Bakanlık" deyimini Başbakanlığı,
 2. "Bakan" deyimini Başbakan veya görevlendireceği Devlet Bakanı,
 3. "Banka" deyimini Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'ni (TKB)'ı,
- ifade eder.

Bankanın amacı ve faaliyet konuları

MADDE 3. – Bankanın amacı; Türkiye'nin kalkınması için, anonim şirket statüsündeki teşebbüslere kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurt içi ve yurt dışı tasarrufları kalkınmaya yöneltmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, yurt içi, yurt dışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevini yapmaktır.

Banka bu amaçları gerçekleştirmek üzere;

1. Türk lirası ve döviz olarak kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdî ve gayrinakdî kredi açabilir, kâr ortaklığı veya kiralamaya esaslı kredi işlemleri yapabilir. Yerli ve yabancı kişi ve kurumlara gerekli teminatın alınması karşılığında garanti verebilir ve aracı olabilir.

2. Her türlü menkul kıymetleri satın alabilir, satabilir ve tahvil garantisi verebilir.

3. Araştırma, proje geliştirme ve eğitim çalışmaları yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. Finansman ilişkilerinde bulunduğu şirketlerin rantabl çalışmalarını sağlayıcı önlemleri alabilir.

4. Şirketlere kredi açabilir, yurt içinde ve yurt dışında kurulmuş şirketlere iştirak edebilir, gerektiğinde rehabilitasyon, bonifikasyon, konsolidasyon yapabilir. Bankanın öncülüğünde şirket kurabilir ve iştiraklere ait hisse senetlerini alabilir, satabilir, geri alabilir ve kâr garantisi verebilir.

5. İthalat, ihracat ve görünmeyen muameleler gibi her türlü kambiyo işlemlerini yapabilir ve döviz pozisyonu tutabilir.

6. Sigorta acentalığı yapabilir.

7. Gerekli izinleri almak kaydıyla yurt içinde ve yurt dışında şube ve temsilcilik açabilir.

8. Yurt içi ve yurt dışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir.

9. Yurt içi ve yurt dışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlayabilir.

10. Sanayide mülkiyetin geniş halk kitlelerine yayılmasını sağlayacak tedbirleri alır.

11. Banka kaynaklarını kalkınma planı ve yıllık programların hedef ve ilkelerine uygun olarak kullanır.

12. Amacının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlemleri yapabilir.

13. Her türlü menkul ve gayrimenkul malları alır, satar, kiralar, kiraya verir, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri ve sair hakları tesis edebilir.

14. Banka açtığı krediler karşılığında, menkul rehni, ticarî işletme rehni ve gayrimenkul ipoteki de dahil olmak üzere her türlü teminatı alabilir.

KISIM - II MALİ HÜKÜMLER

Kaynaklar

MADDE 4. – Bankanın amacına ulaşmasını sağlayacak öz ve yabancı kaynaklar şunlardır.

a) Özkaynaklar

1. Sermaye

2. İhtiyatlar ve karşılıklar

b) Yabancı kaynaklar

1. Hazine kefaletiyle Türk Lirası veya döviz mukabili çıkarılacak tahviller,

2. Hazine ve T.C. Merkez Bankasıyla açılacak krediler, verilecek avanslar,

3. Gerektiğinde Hazine kefaleti verilmek suretiyle yerli ve yabancı kuruluşlardan sağlanacak krediler,

4. Diğer kaynaklar.

Yatırım fonu ve ortaklığı

MADDE 5. – Banka, sermaye piyasası mevzuatı uyarınca menkul kıymetler yatırım ortaklığı ve menkul kıymetler yatırım fonu kurabilir ve aracı kurum olarak faaliyet gösterebilir.

Sermaye

MADDE 6. – Banka kayıtlı sermaye sisteminde olup, kayıtlı sermayesi 75 000 000 000 000 TL. dir. Bankanın hisse senetleri nama yazılıdır.

Bankanın kayıtlı sermaye tavanı içinde sermaye artırımı Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirilir. Kayıtlı sermaye tavanı ise, Genel Kurul kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

Yönetim Kurulu; rüçhan haklarını kısıtlamaya, itibari değerini üzerinde hisse senedi çıkarmaya, tahsisli pay satışı yapmaya ve hisse senetlerini değişik kupürler halinde bastırmaya yetkilidir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, Bankanın kayıtlı sermaye sisteminin işleyişi, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde yürütülür.

Menkul kıymet çıkarma yetkisi

Madde 7. – Banka, yürürlükteki mevzuat uyarınca her türlü menkul kıymet çıkarabilir ve satabilir.

Bankanın Hazine kefaletiyle çıkaracağı tahviller, Devlet Tahvillerinin sahip olduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden istifade eder.

Kaynakların kullanımı

MADDE 8. – Banka, kaynaklarını yıllık plasman programına göre kullanır.

Plasman programında;

- a) Kaynakların sektörlere, yörelere ve şirket yapılarına göre tahsisi,
- b) İşbirlik ve kredi için yapılacak tahsisler,
- c) Yörelere ve şirket yapılarına göre uygulanacak kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri belirtilir. Yıllık plasman programları Bakanlık ile Maliye Bakanlığına gönderilir.

Hesap dönemi ve iş programı

MADDE 9. – Bankanın hesap dönemi takvim yılıdır.

Banka, her hesap dönemi için faaliyetlerini düzenleyen bir iş programı hazırlar. Bu iş programında;

- a) 8 inci maddede sözlü edilen plasman programına,
- b) Personel kadrosuna,
- c) Yatırım programına,
- d) Gelir ve gider bütçesine,
- e) Finansman programına,
- f) Değerlendirme kriterlerine,
- g) İşçi şirketi tanımına,
- h) Gerekli görülen diğer konulara,

Yer verir.

KISIM - III

BANKANIN ORGANLARI

Genel Kurul

MADDE 10. – Genel Kurul, Banka hisse senedi sahiplerinden meydana gelir. Genel Kurul, bu Kanun hükümleri saklı olmak üzere Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre görev yapar.

Yönetim Kurulu

MADDE 11. – Yönetim Kurulu, Genel Kurula karşı sorumlu karar organıdır.

a) Yönetim Kurulu,

1. Genel Müdür,

2. Hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek altı üye,
olmak üzere bir başkan, toplam yedi üyeden teşekkül eder.

b) Banka Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmek için;

1. Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarına sahip bulunmak,

2. Yüksek öğrenim yapmış olmak,

3. Hissedarlar arasından Genel Kurulca seçilecek üyelerden üçüncü hukuk, iktisat, işletmecilik, maliye, bankacılık, kamu yönetimi ve dengi dallarda veya bu dallarla ilgili mühendislik alanlarında en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olması gerekir. Diğer üyelerde ise meslekî ihtisas şartı aranmaz.

c) Yönetim Kurulunun başkanı Genel Müdürdür.

d) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilirler. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde, Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

e) Yönetim Kurulu, en az ayda iki defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar bu salt çoğunluğun oybirliği ile alınır. Çekimser oy kullanılmaz. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki sayılır.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 12. – Yönetim Kurulunun temel görevi Genel Kurul kararları ile ilgili mevzuat ile kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde, Bankanın bu Kanun ile belirlenen amaçlarının gerçekleşmesini sağlamaktır.

Yönetim Kurulu bu meyanda;

a) Şirketlere kredi açılmasına, sermayelerine iştirak edilmesine, Bankanın öncülüğünde şirket kurulmasına ve iştiraklere ait hisse senetlerinin satılmasına, geri alınmasına ve kâr garantisi verilmesine karar verir.

b) Yurt içinde ve dışında temsilcilikler, şubeler ve itibat büroları açılmasına ve kapatılmasına karar verir.

c) Bankaya kaynak sağlanması için gerekli tedbir ve kararları alır.

d) Orta ve uzun vadeli planlar ile bu Kanunun 9 uncu maddesine göre hazırlanacak yıllık iş programını onaylar, izler ve gerektiğinde değiştirir.

e) Yıllık faaliyet raporu, bilanço ve kâr-zarar hesabını ve kârın dağıtım şeklini hazırlayarak Genel Kurula önerir.

f) Banka faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli organizasyonu ve çalışma usullerini tespit eder ve yönetmelikleri karara bağlar.

g) Genel Müdürlüğün önerisi üzerine üst düzey yöneticileri tayin eder ve bunların görev ve yetkilerini belirler.

h) Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük makamlarının boşalması halinde, altı aylık süreyi geçmemek üzere, Yönetim Kurulu Başkanlığına vekâlet edecek Yönetim Kurulu üyesini ve Genel Müdürlüğe vekâlet edecek Genel Müdür Yardımcısını seçer ve Bakanın onayına sunar.

i) Bankanın iştiraklerindeki Yönetim Kurulu Üyeleri ve denetçi adaylarını bu konuda uzman kişiler arasından seçer.

j) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapar.

Yönetim Kurulu gerekli gördüğü takdirde yetkilerinin bir bölümünü, sınırlarını belirterek Genel Müdüre devredebilir. Genel Müdür, yetkili bulunduğu hususlardaki uygulamaları hakkında Yönetim Kuruluna ilk toplantısında bilgi verir. Yetki devri Yönetim Kurulunu sorumluluktan kurtarmaz.

Genel Müdür

MADDE 13. – Genel Müdür ortak kararname ile tayin edilir. Görevden alınma, tayindeki usule göre yapılır.

Genel Müdürlüğün hukuk, iktisat, işletmecilik, maliye, bankacılık, kamu yönetimi ve dengi dallarda veya bu dallarla ilgili mühendislik alanlarında en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olması ve bankacılık veya işletmecilik alanında en az on yıllık meslekî deneyime sahip olması şarttır.

Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

a) Bankayı ilgili mevzuat, Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda yönetir.

b) İdare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı Bankayı temsil eder ve temsil yetkisini gerektiğinde devreder.

c) Üst düzey yöneticilerin tayinlerini teklif ve diğer personeli tayin eder.

d) Banka sermayesi ve diğer mâli kaynakların, kuruluş amacına ve verimlilik esaslarına uygun bir şekilde kullanılmasını sağlar.

e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yapar.

Genel Müdür, gerekli gördüğü takdirde yetkilerini kısmen daha alt kademelere devredebilir. Yetki devri Genel Müdürü sorumluluktan kurtarmaz.

Genel Müdür Yardımcıları

MADDE 14. – Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdürlüğün önerisi üzerine Yönetim Kurulunun kararı ile atanır. Görevden alınma, tayindeki usulle yapılır.

Genel Müdür Yardımcılarının, asgarî yarıst hukuk, iktisat, işletmecilik, maliye, bankacılık, kamu yönetimi ve dengi dallarda veya bu dallarla ilgili mühendislik alanlarında olmak kaydıyla en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları ve bankacılık veya işletmecilik alanında en az yedi yıllık meslekî deneyime sahip olmaları şarttır.

Banka personeli

MADDE 15. – Banka personeli hakkında iktisadî devlet teşekkülleri personel rejimi uygulanır.

Denetim Kurulu

MADDE 16. – Bankanın denetim kurulu üç üyeden oluşur.

Denetim Kurulu üyeleri hissedarlarca önerilen adaylar arasından Genel Kurulca seçilir.

Denetçilerde, Yönetim Kurulu üyeleri için gerekli şartlar aranır. Denetçiler, Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre çalışır.

Denetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar seçilebilir. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde Türk Ticaret Kanununun hükümleri uygulanır.

KISIM - III ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İstisnalar, hak ve imtiyazlar

MADDE 17. – Banka, Sayıştay denetimine, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununa, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine tabi değildir.

Bankanın taşınır ve taşınmaz malları, paraları, hak ve alacakları haczedilemez.

Banka kuruluş amacı ve faaliyet konularının gerçekleşmesi için gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya verir, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtilak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri ve sair hakları tesis eder.

Bankanın, Yatırımları Teşvik Fonundan kullandığı krediler ve bu kredileri kullanan şirketlerce Bankaya yapılan her türlü ödemeler Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden muafıdır. Bu kredi işlemleri ile ilgili senetler, makbuzlar, taahhütname, mukavelename, kefaletname ve temliknameler, teminat ve kefalet mektupları, mektup ve telgraflar, dekontlar, münakale, tediye, irsal, teslim, tahsil emirleri ve her nevi kâğıtlar, kayıtlar, defterler, hesap hülasaları, kredi lehârlarından Bankaca alınacak beyanname, bilanço ve işletme hesabı hülasaları, menkul rehni ve gayrimenkul ipotegi işlemleri; bu şirketlerin Banka emrine tanzim edeceği senetler, reeskont senetleri, damga vergisinden, noter ve tapu harçlarından ve her türlü harçlardan muafıdır.

Bankanın amaçları doğrultusunda taşınmaz mal alım satımı ile açtığı kredilerin teminatını teşkil eden taşınır ve taşınmaz malların icrada, iflasta veya haricen satışında Banka üzerinde kalması halinde, satış devir ve intikal ile ilgili her türlü işlemler, girdiği ihalelerle ilgili işlemler, tahvil ihracı dahil yurtdışından temin ettiği krediler ve bu kredilere ait işlemler, açılan kredilere mahsuben yapılan tahsilatlar, mahkemeler ve icra daireleri nezdinde açacağı dava, takip ve talepler; teminatın, damga, katma değer, veraset ve intikal, banka ve sigorta muameleleri vergilerinden; noter, telallik, tapu, icra, tahsil, feragat, cezaevi harçlarından ve diğer her türlü vergi, resim ve harçtan muafıdır.

Kârın dağıtımı

MADDE 18. – Bankanın gayrisalfi kârından vergi ve diğer yasal yükümlülükler ayrıldıktan sonra dağıtılabılır kârdan, Türk Ticaret Kanunu, Bankalar Kanunu ve sair ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci temettü dağıtımı gerçekleştirilir.

Bu şekilde dağıtılacak birinci temettüden sonra kalan kârın, Genel Kurulca tespiti yapılacak yüzde 5'e kadar olan kısmı, personelin brüt üç aylık ücreti ile sınırlı olarak Yönetim Kurulunun tespit edeceği esaslar dahilinde dağıtılmak üzere temettü olarak personele ayrıldıktan sonra, kalan kârdan Türk Ticaret Kanunu ve Genel Kurulca gerekli görülen diğer ödenek ve yedek akçeler ayrılır ve kalanı Genel Kurulca pay sahiplerine ikinci temettül payı olarak dağıtılır.

Genel Kurulda oy kullanma

MADDE 19. – Genel Kurul toplantılarında her hissenin bir oy hakkı vardır. Genel Kurulda oylar Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kullanılır.

Bankanın mal ve belgeleri

MADDE 20. – Bankaya ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ve paralar ile her türlü hak ve alacaklar Devlet malı hükmündedir.

Bankanın mal ve paraları ve para hükmündeki evraklar ve senetleriyle diğer mevcutlarına karşı işlenen suçlar Devlet mallarına karşı veya Devlete ait kağıt ve belgeler üzerinden işlenen suçlardan sayılır.

İştirakler

MADDE 21. — Banka, bu Kanundaki amaç ve faaliyetleri gerçekleştirmek için şirketler kurabilir ve kurulmuş şirketlere iştirak edebilir. Banka payının % 50'nin altında olması esastır. Bu oranın aşılması halinde aşım miktar, aşım tarihinden itibaren üç yıl içinde elden çıkarılır. Bu süre Bakan onayı ile bir defaya mahsus olmak üzere üç yıl daha uzatılabilir.

Bankanın iştirakleriyle ilgili faaliyetleri ile bu iştiraklerde temsilci olarak görev alacak mensupların atanmaları ve şirketlerce temsilcilere yapılacak ödemeler bir yönetmelikle düzenlenir.

Gözetim ve denetim

MADDE 22. — Bakanlık, Bankanın faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetlemekle görevlidir. Bu görev, Bankanın görev ve yetkilerini daraltmayacak ve normal faaliyetlerini aksatmayacak şekilde yerine getirilir.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu her yıl Bankanın faaliyetlerine ilişkin bir rapor hazırlar ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.

Yüksek Denetleme Kurulu Bankaya ilişkin raporunu Nisan ayı sonuna kadar Bankaya gönderir.

Bankanın Genel Kurulu en geç Haziran ayı sonuna kadar toplanır ve Yüksek Denetleme Kurulunun raporunu da dikkate alarak kararlarını verir.

Diğer hükümler

MADDE 23. — Bu Kanunda bulunmayan hususlarda Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanununun kalkınma ve yatırım bankalarına ilişkin hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 24. — 27.11.1975 tarihli ve 13 sayılı, 14.11.1983 tarihli ve 165 sayılı, 15.7.1988 tarihli ve 329 sayılı, 12.2.1990 tarihli ve 401 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce esas sermayenin 10 000 000 000 000 TL'den 50 000 000 000 000 TL'ye artırılması aşamalarında; çıkarılmış ancak ödenmemiş paylara ilişkin olarak, mevcut ortaklara rüçhan hakkının kullanılması teklif edilir, rüçhan haklarından arta kalan paylar ise iptal edilir. Rüçhan hakkı kullanımında, daha önceki sermayenin tam ve nakden ödenmesi koşulu aranmaz.

Bu hakkın kullanılması sonucunda oluşan ödenmiş sermaye, Bankanın çıkarılmış sermayesi olarak tescil ve ilan edilir.

Bu hakkın kullanılması, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerinde öngörülen süreler dikkate alınarak, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 90 gün içinde gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 25. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.